

9

XI

2001

**nejkrásnější
alej v Brně**

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

**rozhovor
s Jiřím Grygarem**

**prezentace VUT v Brně
na veletrhu INVEX**

Fyzika

**fyzika
sympaticky**

Obsah

- 3 ..... NEUZAVÍRAT SE DO SEBE**
- 4 ..... FYZIKA SYMPATICKY**
- 7 ..... ROZHOVOR S JIŘÍM GRYGAREM**
- 9 ..... SMLOUVA FLEXTRONICS INTERNATIONAL
A FEI VUT V BRNĚ**
- 10 ..... SKALSKÝ DVŮR HOSTIL VÝJEZDNÍ ZASEDÁNÍ VUT V BRNĚ**
- 12 ..... ZÁVĚRY ZE ZASEDÁNÍ ROZŠÍŘENÉHO VEDENÍ VUT V BRNĚ**
- 14 ..... PREZENTACE VUT V BRNĚ NA VELETRHU INVEX**
- 16 ..... VÝJEZDNÍ ZASEDÁNÍ NA RAMZOVÉ: PRÁCE, HOSTÉ, HOUBY**
- 17 ..... CO ČEKAJÍ STUDENTI OD LETOŠNÍHO ROKU**
- 18 ..... ERASMUS PŘIVEDL STUDENTY ZE ZAHRANIČÍ**
- 19 ..... GARRY KASPAROV SE UTKAL S PĚTADVACETI SOUPEŘI**
- 20 ..... DRUHÝ ROK PŘEDNÁŠEK PRO SENIORY (U3V)
NA VUT V BRNĚ ZAHÁJEN**
- 22 ..... CELOSTÁTNÍ SETKÁNÍ KNIHOVNÍKŮ VYSOKOŠKOLSKÝCH
KNIHOVEN**
- 23 ..... CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A NOVELA ZÁKONA
O VYSOKÝCH ŠKOLÁCH**
- 27 ..... SDĚLENÍ NA VEŘEJNÉM SLYŠENÍ SENÁTU PČR
O VYSOKÝCH ŠKOLÁCH**
- 29 ..... NOVÉ BOULDER CENTRUM PŘILÁKÁ NEJEN HOROLEZCE**
- 30 ..... NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**
- 31 ..... INFORMACE**
- 35 ..... PLATANY V ZAHRADĚ REKTORÁTU ZÍSKALY TITUL
NEJKRÁSNĚJŠÍ ALEJ**

Vydává: Vysoké učení technické v Brně, nakladatelství VUTIUM. Šéfredaktorka: PhDr. Jitka Vanýsková, tel.: (05) 41145503, e-mail: vanysko@ro.vutbr.cz; vydání připravila: PhDr. Jiřina Veselá, tel.: (05) 41145345, Redakční kruh: Doc. RNDr. Petr Dub, CSc. (prorektor), Prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc. (prorektor), PhDr. Alena Mizerová (ředitelka nakladatelství VUTIUM), Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc. (FSI VUT), PhDr. Jitka Vanýsková (šéfredaktorka). Grafický návrh: David Tieku (FAVU VUT). Sazba: Studio Arx s.r.o. Adresa redakce: VUT v Brně, Antonínská 1, 601 90 Brno, fax (05) 41145348, <http://www.vutbr.cz>. Tisk: Graphical s.r.o., Brno.

Neuzavírat se do sebe

Na tomto místě jste se, vážení pravidelní čtenáři Událostí, setkávali obvykle s úvahami pedagogů VUT v Brně. Tímto číslem časopisu počínaje bychom však rádi, aby se zde představovaly osobnosti politického, společenského či kulturního života. Myslíme si, že bude zajímavé sledovat jejich pohled zvenčí a seznamovat se blíže s jejich názory na VUT v Brně, či na důležitost vědy a techniky v současném světě. I proto je dvojnásob příznačný název tohoto úvodního setkání s hejtmanem Jihomoravského kraje, Stanislavem Juránkem: Neuzavírat se.

Vysoké učení technické, které před časem oslavilo sté výročí své existence, neodmyslitelně patří k Brnu, ale i celému Jihomoravskému kraji už více než sto let. Školou prošly tisíce mladých lidí, kteří po jejím absolvování jako architekti, stavební i strojní inženýři a další odborníci výrazně ovlivnili a ovlivňují vzhled měst i každodenní život v kraji. Mnohé z absolventů VUT v Brně najdete také mezi krajskými zastupiteli i pracovníky krajského úřadu.

Za velmi pozitivní pokládám, že se škola jako VUT v Brně neuzavírá sama do sebe, ale stále více se, zejména v poslední době, obrací k občanské společnosti. Již ve své dřívější funkci jako starosta brněnské městské části Židenice jsem se setkal se školními návrhy studentů architektury na řešení veřejných staveb nebo prostranství a osobně jsem spolupracoval s fakultou stavební na řešení státního grantu, který řeší problém regenerace panelové výstavby. Sídliště Juliánov je dokladem toho, jak lze takovou spolupráci převést do praxe. Vidím řadu možností spolupráce mezi VUT v Brně a samosprávou, protože mladí přinášejí zpravidla nekonvenční, ale mnohdy objevné nápady a odborníci na fakultách mohou přidat svoji zkušenost a odbornost.

Jako hejtman přivítám spolupráci studentů, ale zejména špičkových odborníků z řad učitelů VUT v Brně při řešení řady problémů, které kraj vzhledem ke svým kompetencím musí řešit. Připomínám jen, že kraj má kromě jiného od října na starosti silnice II. a III. třídy, do jeho správy přešly na tři stovky středních a dalších škol. Se sousedním krajem Vysočina úzce spolupracujeme při přípravě projektu ochrany vod povodí řeky Dyje, na který chceme získat finanční prostředky z fondů Evropské unie. To je jen několik okruhů, při jejichž realizaci přivítáme zkušenosti vysokoškolských odborníků. Vítaná je i jejich spoluúčast při přípravě základního dokumentu našeho kraje, jímž je Program rozvoje kraje.

Novou aktivitou VUT v Brně, kterou velmi vítám a oceňuji, je její práce v oblasti vzdělávání seniorů formou technicky zaměřené Univerzity třetího věku. Podporu programů celoživotního vzdělávání obsahuje i Programové prohlášení Rady Jihomoravského kraje. Vždyť bez kontaktu s moderními technologiemi se dnes neobejdeme a jejich znalost nám může život v mnohém zjednodušit. Blahopřeji VUT v Brně k tomu, že letos získalo grant na rozvoj této Univerzity třetího věku a na spolupráci se školami v zemích Evropské unie.

Právě zahraniční aktivity jsou další oblastí, v níž podle mého názoru mohou dobře spolupracovat VUT a Jihomoravský kraj. Kraj pořádá své prezentace v zahraničí (uskutečnily se už v Bratislavě a ve Vídni), při nichž se mohou představit také firmy a další subjekty působící na jeho území. Již schválil dohodu o spolupráci s italským regionem Lombardie, kontakty navázal s Nižněgorodskou oblastí, která je jedním z nejvýznamnějších průmyslových regionů v Rusku. Předpokládáme, že součástí zahraniční spolupráce kraje budou i kontakty mezi vzdělávacími institucemi, které působí v jednotlivých regionech.

Pevně věřím, že se podaří rozvinout spolupráci mezi Jihomoravským krajem a VUT v Brně. Jsem přesvědčen, že by to bylo ku prospěchu všech v Jihomoravském kraji. Vaše dobré nápady dotažené do využití v praxi přeje nám všem

Ing. Stanislav Juránek
hejtman Jihomoravského kraje

Fyzika sympaticky

VUT v Brně – nakladatelství VUTIUM představilo novou učebnici Fyzika, vydanou ve spolupráci s nakladatelstvím Prometheus

Na nové publikaci zaujme už přitažlivá obálka...

Zvukem hromu a bleskem, jenž protnul promítací plátno setmělé, zcela zaplněné auly Q v areálu VUT v Brně Pod Palackého vrchem, začala prezentace nové publikace, kterou jako první svazek ve své nové ediční řadě Překlady vysokoškolských učebnic uvedlo nakladatelství VUTIUM. „Vymyslet, napsat a připravit k vydání skutečně kvalitní učebnici je velmi náročné. Proto jsme se rozhodli poohlédnout se po osvědčených a dobrých dílech vydaných v jiných zemích,“ uvedla na začátku prezentace učebnice Fyzika ředitelka nakladatelství PhDr. Alena Mizerová. „V této nové řadě se chceme věnovat překladům právě takových světových učebnic.“

Kniha Davida Hallidaye a Roberta Resnicka se poprvé dostala na pulty v roce 1960 v USA. Od té doby je s úpravami, které odrážejí vývoj fyziky a její výuky, opakovaně vydávána v nakladatelství John Wiley & Sons, Inc. V současné době se připravuje sedmé. Na její podobě se od třetího vydání podílí také Jearl Walker a za ta léta si Fundamentals of Physics, jak zní název originálu, vydobily pozici jedné z nejpoužívanější učebnice úvodních kurzů na vysokých školách nejen ve Spojených státech amerických.

„Jde nám o to,“ řekl ve svém úvodním slovu rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., „aby studenti získali správný pohled na jevy, jejich příčiny a souvislosti. Pochopení principů je velmi důležité pro tvořivé inženýry. Tato snaha stála také na počátku úvah o vhodném edičním počínu, který by

Český překlad Fyziky vychází z pátého vydání anglického originálu z roku 1997 s přihlédnutím k nejnovějšímu šestému vydání s vročením 2001.

Učebnice má dvě provedení: pěťisvazkové, brožované, jež vyšlo v nákladu čtyři a půl tisíce, a jednosvazkové, v pevné vazbě, kterého vyšlo pět set kusů. Na přitažlivém provedení knihy má zásluhu výtvarnice Eva Lufferová a výrobce díla Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

Cena na běžném trhu je 1 500 Kč (bez DPH). Studenti VUT v Brně však mají výhodnou slevu a koupit si ji mohou v určené prodejně za 1 000 Kč. „V našem nakladatelství pak poskytujeme pro zaměstnance VUT v Brně, knihovny a studenty všech škol dvacetiprocentní slevu. Knihkupcům, kteří budou knihu prodávat se slevou studentům, poskytujeme výhodný rabat. Stanovit příznivou cenu a poskytovat slevy nám umožnily příspěvky z mimorozpočtových zdrojů a podpora našich partnerů (ABB, AutoCont, AVAYA Communication, ČEZ, IMOS, MITTaG a SIEMENS), projekt akcí věnovaných 100. výročí VUT v Brně podpořilo také MŠMT,“ uvedla PhDr. Alena Mizerová. „Předpokládám, že bude na trhu dva až tři roky, a již nyní uvažujeme o dalším doplněném vydání. V příštím roce bychom chtěli připravit multimediální CD ROM,“ dodala Mizerová.

Učebnice je určena pro základní kurz klasické i moderní fyziky v bakalářských i magisterských studijních programech na vysokých školách, pro prezenční i distanční formu studia. Zaujme také studenty středních škol. Užijí ji nejen budoucí inženýři, lékaři, biologové, chemici, geologové ale také ti, kteří prostě jen chtějí fyzice lépe porozumět.

důstojně akademické obci a široké odborné veřejnosti připomínal rok 1999, kdy naše škola oslavila sté výročí založení. Proto byl přijat projekt českého vydání této učebnice. Chtěl bych jí popřát, aby našla zvědavé čtenáře a aby vzbudila zájem studentů i učitelů.“

O kvalitách knihy se i přes svou zjevnou hlasovou indispozici velice spontánně vyjádřil také profesor Bedřich Velický z Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy. „Neměl jsem nic společného s překladem této knihy. Tady promlouvám jako uživatel i zákazník, protože jsem pro naši fakultu zakoupil třicet výtisků Fyziky. Před lety jsem zjistil, že u nás není dostupný standardní text pro fyziku. Chtěl jsem pro své studenty vytvořit malou knihovničku osvědčených zahraničních knih, ale když jsem se dozvěděl, že vzniká český překlad Fyziky, zanechal jsem toho. Dřívější učebnice shromažďovaly důležité poznatky bez ohledu na to, jak zaujmou studenta. Kniha s velkým K, jak budu novou učebnici nazývat, vysvětluje jevy a zákonitosti sro-

zumitelně a jasně. Uvádí i nejnovější poznatky a tím dokazuje, že fyzika jde neustále kupředu. Knihu považuji za základní pohled člověka do 21. století.“

Na překladu a redakci knihy se podílelo celkem 27 odborníků. Při společné práci se sešli fyzikové z brněnského VUT, z Masarykovy univerzity Brno, z Univerzity Karlovy Praha a z Akademie věd České republiky Brno. Každý díl má zároveň svého „redaktora“. O první část Mechaniku se se spolupracovníky postarala Doc. RNDr. Jana Musilová, CSc., z Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity. Druhá část Fyziky pojednává o mechanice spojených prostředí a termodynamice a ujal se jí i redakce celého díla Doc. RNDr. Jan Obdržálek, CSc., z Matematicko-fyzikální fakulty Karlovy univerzity. Tým překladatelů třetí části Elektřina a magnetismus vedl Doc. RNDr. Marian Štrunc, CSc., z Fakulty elektrotechniky a informatiky VUT v Brně. A z VUT v Brně je také Prof. RNDr. Jiří Komrsk, CSc., který zaštil práci na čtvrté části s názvem Elektromagnetické

Prezentace publikace přilákala početné publikum...

vlny – optika – relativita. „Moderní fyzika má tu nevýhodu, že na ni mnohdy v přednáškách nezbude mnoho času,“ posteskla si Doc. RNDr. Bohumila Lencová, CSc. Ta se s kolektivem starala o pátou část díla – Moderní fyziku. Velkou pomocí byly odborné redakční práce RNDr. Jany Vláškové z nakladatelství Prometheus a typografická příprava RNDr. Karla Horáka, CSc. Drobnou zajímavost uvedl profesor Jiří Komrška. „Česká literatura, zejména matematická, je známá tím, že má vynikající sazbu matematických vztahů. Zasloužilo se o to nakladatelství Jednoty československých matematiků a fyziků Prometheus, a to už za první republiky a možná ještě dříve. Významnou postavou byl pan redaktor Vík, který dokonce vydal knihu o sazbě matematických vzorců. Tato sazba má mnoho jemných nuancí, které se obecně těžko sdělují, ale sazba matematických knih v českém jazyce má snad nejvyšší úroveň na světě.“

Projekt českého vydání vedl Doc. RNDr. Petr Dub, CSc., prorektor pro vzdělávací činnost VUT v Brně, který učebnici charakterizoval: „Text učebnice je dobře srozumitelný a umožňuje pochopení jevů a zákonitostí. Výklad motivuje ke studiu každé partie, je uvedena i řada praktických aplikací odrážejících současný stav poznání a technologií. Struktura všech 45 kapitol je stejná: podmanivá fotografie na začátku prezentuje vždy nějaký zajímavý problém, který dokáže vysvětlit právě fyzika z této kapitoly. Výklad, ilustrovaný barevnými schémata, náčrtky i fotografiemi, je použit v podrobně řešených vzorových příkladech. Následuje krátká kontrolní úloha, jejíž vyřešení (výsledek je na konci knihy) ujistí čtenáře, že látku pochopil správně a může pokračovat. Po heslovitém shrnutí obsahu kapitoly následují otázky ke kapitole a úkoly a problémy pro samostatné řešení. Odpovědi na otázky, výsledky úloh a problémů jsou uvedeny na konci knihy spolu s dodatky.“

„Každý rok začíná na VUT v Brně v inženýrských oborech studovat více než tři tisíce posluchačů. Poslední dobou se však čím dál více studentů na střední škole s fyzikou příliš nesetkává. Proto se základní kurz fyziky na vysokých školách stává dvojnásob obtížný. Potřebu mít dobrou učebnici fyziky, která zaujme, motivuje a krok za krokem vede nejen k poznání, ale i dovednostem, měla spousta mých kolegů, a proto ochotně přijali práci na překladu. Tento záměr podpořila také Jednota českých matematiků a fyziků, která od svého vzniku pečuje o fyzikální a matematické vzdělávání. Učebnice nese její znak a do-

poručení používat učebnici na vysokých školách,“ uvedl docent Petr Dub. Práce na překladu přiblížil slovy: „...Snažili jsme se udržet volnější způsob jazyka autorů a zároveň jsme dbali na to, aby text byl věcně správný. Úkol to byl složitější, než jsme předpokládali, byla to pro nás i lekce vzájemného tříbení názorů a kolegiální tolerance.“

Jako ukázkou práce ve fyzikální laboratoři předvedl docent Obdržálek posluchačům akustickou podobu světla. Za základ si vybral nejjednodušší atom, atom vodíku, a přítomným přehrál Lymanovu sérii, jež není viditelná lidskému oku, pak Balmerovu sérii, která se nachází v části spektra lidským okem zachytitelným. Když přehrál tóny této série ve správném rytmu, došel k závěru, že se jedná o ústřední téma symfonické básně Richarda Strausse Enschniglova šibalsství. Pak přehrál národní barvy naší republiky – bílou, červenou a modrou – a na závěr auditoriu ukázal, jak zní černá.

Základem fyziky je měření. Je proto logické, že první kapitole učebnice nazvané Měření v přednášce: O úloze přesnosti měření při astronomických objevech rozvinul poutavě RNDr. Jiří Grygar, český Tycho de Brahe.

Odpoledne s Knihou zakončila PhDr. Alena Mizerová četbou závěrečného odstavce učebnice „... zdá se, že zákony fyziky, které jsme objevili (poodhalili), platí v celém vesmíru – alespoň pokud víme – pro všechny minulý i budoucí čas. Přinejmenším nemáme žádné náznaky toho, že by v jiných částech vesmíru platily jiné zákony. Můžeme tedy až do doby, kdy by si někdo stěžoval, dávat na fyzikální zákony ochrannou známku „Objeveno na Zemi“. Ještě však zůstává mnoho neobjeveného, a tak můžeme náš text uzavřít těmito nadějnými slovy: *Vesmír je plný magických věcí, které trpělivě čekají na odhalení, až náš důvtip dostatečně vzroste.*“

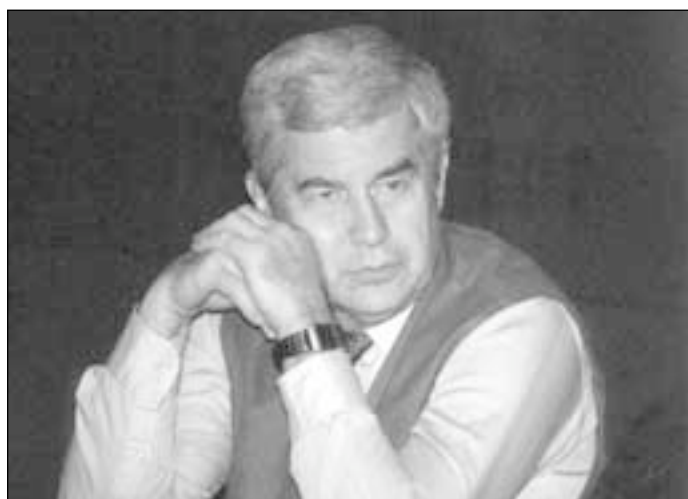
(Šárka Motalová, PhDr. Alena Mizerová, foto M. Dvořáková)

SUMMARY:

In Lecture Hall Q at the Pod Palackého vrchem BUT site, a presentation was held of a new book by the physics David Halliday, Robert Resnick and Jearl Walker published by VUTUM as the first volume of its new Translations of University Textbooks series. „In this new series, we would like to focus on translations of world-wide textbooks of this particular type“ said PhDr. Alena Mizerová, Director of the university press, at the opening of the presentation.

Rozhovor s Jiřím Grygarem

Školometský přístup ukazuje fyziku jako jakousi sbírku nesrozumitelných formulí, jež vypadají jako zaklínadla, říká Jiří Grygar

RNDr. Jiří Grygar, CSc.

Přednáškou o měření v astronomii uzavřel RNDr. Jiří Grygar, CSc., prezentaci knihy Davida Hallidaye, Roberta Resnicka a Jearla Walkera Fyzika. Na jaře letošního roku, když dostal do rukou korekturní obtahy této publikace, astrofyzik napsal: ...když jsem začal pročítat živý a nápaditý text – a zvláště zadání úloh – připadlo mi, že čtenář nemůže neprožívat překvapující zážitky z neobyčejných pohledů na velmi obyčejné věci a vztahy mezi nimi... Taková je totiž fyzika; ač daleko nejjednodušší mezi všemi přírodními vědami, dokáže právě ona za vydatné pomoci matematiky dospět k překvapivým a hlubokým pohledům na svět: k poznatkům, jež mají obecnou platnost a pozoruhodnou vnitřní krásu...

U: Pane Grygare, komu byste doporučil novou učebnici, která se zabývá klasickou i moderní fyzikou?

Míněná je jako vysokoškolská učebnice pro základní kurz. Není určena pro specialisty fyziky, ale lidem, kteří potřebují fyziku jako jeden z doplňkových předmětů. A myslím si, že by byla velmi prospěšná i pro nadané středoškolské studenty. Nejsem příliš spokojený s úrovní středoškolského vzdělávání ve fyzice u nás, což má složité příčiny, ale dovedu si představit takového zapadlého studenta někde v malém okresním městě, který je sám a nemá dobré vedení. Kdyby si probral příklady v kníž-

kách, jsem přesvědčen, že by měl naprosto báječnou přípravu. Nadprůměrnou přípravu pro práci ve fyzice. A potom je publikace pochopitelně dobrá pro lidi, kteří již absolvovali vysokou školu a z nějakých důvodů buď nějaký fyzikální obor zanedbali, nebo neměli možnost se s ním seznámit. Tady najdou takové konzistentní poučení, které jim velmi pomůže. A díky výkladu hlavně pochopí fyzikální principy. V tomto směru je totiž kniha Fyzika mimořádně názorná a moderní.

U: Co byste vzkázal těm lidem, kteří říkají, že nemá úroveň, protože jí chybí rozsáhlejší matematické vyjádření?

Je pravda, že pro lidi, kteří se zabývají fyzikou jako hlavním oborem, je tato kniha málo. Ale takových samotných specialistů je taky hrstka a mají pochopitelně jiné možnosti. Specializované učebnice fyziky na velmi vysoké úrovni ve světě existují, dneska se vlastně učí pouze podle cizích učebnic. Odborníci musí používat jiné metody – například internet, protože pro ten malý počet se nevyplatí takové velké kompendium vyrábět. Takže tento důvod bych jako handicap nebral. Publikace je úžasná právě tím, že je schopna přiblížit radost z fyziky všem ostatním.

U: Teď se vás ptám jako úspěšného popularizátora vědy, proč si myslíte, že většina lidí má z fyziky takový strach? Je to v učebni-

RNDr. Jiří Grygar, CSc., při prezentaci publikace Fyzika.

RNDr. Jiří Grygar, CSc., s představiteli VUT v Brně.

cích, v učebním pojetí? Vždyť fyzika vysvětluje to tajemné, co je kolem nás.

Myslím si, že zásadní nedostatek je ve způsobu výkladu fyziky na středních školách. Souvisí to samozřejmě už s koncepcí osnov a potom také s tím, jak jsou připravováni kantoři, kteří na středních školách učí. To nejhorší je, když se z fyziky stane soubor pouček a vzorečků. Termín fyzika jako dobrodružství poznání razil Albert Einstein, a kdyby se tohle podařilo přenést do škol, myslím si, že by se z fyziky stal docela oblíbený předmět. Ale bohužel nedaří se a školometský přístup přirozeně může od fyziky odradit, protože ji ukazuje ve zcela falešném světle – jako jakousi sbírku nesrozumitelných formulí, jež vypadají jako zaklínadla. A to je k ničemu.

U: Máte trochu přehled, jak vypadá pojetí fyziky v amerických školách? Americký fyzik Richard P. Feynman, když se kdysi měl podílet na korigování učebnic pro základní školy, byl úplně konsternován jejich nezájímavostí a odtržením od praktických ukázek.

Současný stav neznám, ale když budu vyvozovat ze situace Američanů, tak ono to nebude odlišné od našeho prostředí.

Naprostá většina Američanů je nedotčena fyzikou a je spíše úžasné, že země, která má takové úspěchy ve fyzice, tohle dokáže jen s hrstkou zanícených fyziků zvládnout. Obzvláště když si uvědomíme, že naprostá většina obyvatelstva neví, o čem je řeč. Dokonce bych řekl, že průměrný Američan je na tom hůř než průměrný Čech, pokud jde o nějaké fyzikální povědomí. Velice se mi líbilo, když jsem před nedávnem četl anketu, která se věnovala těmto problémům ve Spojených státech. Ptali se středoškolských studentů, co si myslí o užitečnosti NASA. Jeden z nich odpověděl zcela upřímně, že podle něj NASA není vůbec k ničemu, protože pouze posílá kosmické sondy k planetám, aby získali jakési výsledky. Ale ty se přece dozví ve školní učebnici.

U: Čím vás osobně zaujala fyzika? Vždyť jste také vyrůstal v našich podmínkách a v našem učebním pojetí.

No to je pravda, ale já jsem vlastně učebnice moc nevnímal. K fyzice jsem se dostával svým vlastním, řekl bych, přičiněním. Naštěstí jsem měl několik knížek, které vůbec nebyly vědecké, spíše populární, ale které mi ukázaly fyziku jako poznání. Já jsem už, tuším v jedenácti letech, četl Einsteinovu knihu o fyzice jako dobrodružství poznání a pak populární výklad teorie relativity. Nebo třeba Krakatit Karla Čapka, tam se zase mnohé týkalo naprosto nových věcí, jako byla třeba Lorenzova transformace a tak. K fyzice jsem se dostával kuriózním způsobem a tím jsem se vlastně vyhnul nebezpečí školní výuky. A pak můj učitel fyziky velice rychle zjistil, že mě nemůže nic naučit. Naopak mě vždycky vyvolal na stupínek a zkoušel z nové látky, kterou s námi ještě neprobíral. Takže spolužákům jsem ji vysvětloval já místo něj a to mě nutilo být o něco vpředu. A to je velice dobrý důvod, proč se fyziku naučit.

(Rozhovor vedla Šárka Motalová, foto M. Dvořáková)

Smlouva Flextronics International a FEI VUT v Brně

Za účasti náměstka primátora města Brna Ing. Rostislava Slavotínka podepsali v pátek 19. října 2001 děkan Fakulty elektrotechniky a informatiky VUT v Brně Prof. Ing. Jan M. Honzík, CSc. a ředitel brněnského závodu Flextronics International s. r. o. Dr. Róbert Bordás smlouvu o spolupráci. „Podpisem jsme zastřešili spolupráci, která probíhá již několik měsíců a kterou chceme dále prohloubit. Investice do vzdělání považujeme za důležité, i když jejich návratnost je dlouhodobá. VUT v Brně je pro nás solidním partnerem. Samozřejmě že se zaměřujeme na obory, které v naší firmě můžeme využít,“ uvedl při slavnostní příležitosti Dr. Bordás. Do této oblasti spadají studijní předměty, zabývající se především plošnými spoji, technologií povrchové montáže elektronických součástek a vlastními elektronickými součástkami.

„Předloni oslavila naše fakulta čtyřicet let existence a velmi pečlivě sledujeme evropský vývoj. Tak, jak je zvykem v zahraničí, i my hledáme strategické partnery pro vícefinancování školy. Nejedná se přitom o krátkodobé záležitosti, ale o běh na dlouhé tratě. Jsem rád, že máme tuto spolupráci. Je pro nás výraznou pomocí. Umíme studenty vychovat v odborných dovednostech, ty je však potřeba umocnit ještě osobnostními kvalitami. A tady by mohli působit právě firmy,“ uvedl za FEI VUT v Brně Prof. Honzík.

Spolupráce mezi Flextronics a FEI VUT v Brně začala téměř okamžitě s příchodem firmy do Brna. První kontakty se uskutečnily již v roce 1999. Společnost doposud přispěla více než půl milionem korun na vybudování specializované laboratoře FEI VUT v Brně, dále se podílí na vydávání vybrané studijní literatury, na pořádání odborných, vědeckých a studentských soutěžních konferencí. V současné době má firma podepsanou smlouvu o poskytování stipendia se třemi studenty čtvrtého a pátého ročníku FEI, s nimiž chce i nadále spolupracovat. Výhledově chce oslovit dalších dvanáct studentů. Mimo jiné bude Flextronics sponzorsky podporovat výjezdy studentů na zahraniční stáže a soutěž tvůrčí činnosti studentů Student FEI 2002. Fakulta poskytuje ve speciálních kurzech odbornou výuku pro zaměstnance firmy. Prof. Honzík označil spolupráci jako propojení technické univerzity s praxí a představitelům firmy předal pamětní minci ke stému výročí VUT v Brně, což obzvláště ocenil Dr. Bordás, mezi jehož záliby patří numismatika.

„Naše technické profese obsadili z velké části absolventi VUT v Brně. V oblasti vývoje jsou to převážně absolventi FEI.

Děkan Fakulty elektrotechniky a informatiky VUT Brno Prof. Ing. Jan M. Honzík, CSc. a ředitel brněnského závodu Flextronics International s. r. o. Dr. Róbert Bordás smlouvu o spolupráci.

Jsmo dynamická firma a tito mladí inženýři jsou velmi schopní,“ řekl při podpisu smlouvy Mgr. Zdeněk Petřek. Ing. Robert Komanec pracuje ve firmě Flextronics prvním rokem. „Fakultu elektrotechniky a informatiky, obor mikroelektronika, dnes elektrotechnická výroba a management, jsem absolvoval v roce 1993 a pak jsem ještě pokračoval v doktorském studiu na Ústavu mikroelektroniky. V rámci výměnných programů evropských společností, kde nabízeli jednoleté pobyty, jsem se dostal do Velké Británie. Rok jsem pracoval částečně na univerzitě v Bournemouthu a částečně v Southamptonu pro Philips. Po roce jsem od firmy Philips dostal nabídku na další grant a v Southamptonu jsem zůstal ještě rok,“ popsal stručně počátky své pracovní kariéry Komanec. Dnes je Robert vedoucím vývojové sekce (Design Group Leader) brněnské pobočky Flextronics. A jak hodnotí své působení ve firmách Philips a Flextronics? „V Británii měl Philips poměrně velký závod na vývoj a já jsem tam pracoval jako řadový pracovník. Flextronics se zabývá výrobou a vývoj tvoří malá speciální skupinka, v níž já nejsem na postu řadového pracovníka. Těžko tak můžu srovnávat,“ soudí Komanec.

(Šárka Motalová)

For Summary see page 33.

Skalský Dvůr hostil Výjezdní zasedání VUT v Brně

PhDr. Jitka Vanýsková

Vloni i letos příjemná krajina, vloni déšť, letos dokonce slunce zasvitlo. Ale ani loňský déšť, ani letošní sluneční paprsky nebyl čas vnímat. Na **Výjezdním zasedání VUT v Brně** se totiž od rána do večera pracovalo.

Do penzionu Skalský Dvůr, který je cca 6 km za Bystřicí nad Pernštýnem, přijeli letos vedle členů Kolegia rektora také předsedové akademických senátů a tajemníci fakult, vedení CVISu, předseda Rady pro informační systém Prof. Tomáš Hruška. Pozvání přijali i Prof. Emanuel Ondráček a Prof. Petr Vavřín. Podrobný seznam účastníků najdete v příložených „**Závěrech**“. Tam se také dočtete výsledky někdy dosti bouřlivých a hlavně otevřených diskusí, které probíhaly u většiny bodů programu.

Začal s menším zpožděním, protože jsme se oproti původnímu plánu ubytovávali. Bylo to logické – pro každého z nás je důležité vědět, kam po práci naplněném dni hlavu složí.

Řečníci se ale přizpůsobili a snažili se být věcní. Časový harmonogram někdy napnul diskuse – tradičně nejžhavější, jakmile šlo o peníze, a – rovněž tradičně – o informační systém. Řečníci se přizpůsobili napjatému časovému harmonogramu i u tak aktuálních témat, jako jsou FIT a FEKT či FEKT a FIT. Při prezentaci budoucí podoby nových fakult dal Prof. Tomáš Hruška přednost Prof. Radimírovi Vrbovi. Ten nám ve svižném tempu vysvětlil, jak bude vypadat – či jak už vypadá – „Malý třesk“. Je škoda, že v zájmu stručnosti na poslední chvíli „vystříhal“ z přednášky zvukové efekty, které prý v původním plánu

Hotel Skalský Dvůr.

prezentaci „Malého třesku“ provázely. Prof. Hruška si však nakonec slovo přece jen vzal a upozornil nás na to, že „...má rozhodně lepší slidy než kolega Vrba, ale v zájmu urychlení je neukáže...“

Na Výjezdním kolegiu padlo mnoho pozoruhodných myšlenek, padly tam i zajímavé postřehy:

Děkan Karel Rais v souvislosti s diskusí o strategii rozvoje VUT v Brně upozornil na možnost střetu zájmů – „...Jsme

Z jednání Výjezdního zasedání VUT v Brně.

v podobné situaci jako před 20 lety ve Švédsku. Lidé se musí rozhodnout, za koho kopou, buďto budou kopat za univerzitu, nebo odejdou....“

Prorektor Petr Dub úvodem svého výkladu o diskutabilních, v tisku často uváděných informacích o vývoji počtu studentů na vysokých školách v jednotlivých skupinách oborů za posledních 10 let položil otázku – „Je studentů v technických oborech mnoho, nebo málo?“

Prof. Tomáš Hruška v diskusi o informačním systému upozornil na to, že „zavádění každého informačního systému přináší problémy a tuto fázi nelze obejít. Informační systém školy je věcí všech a nelze o něm uvažovat ve smyslu – vy jste ho vyrobili /CVIS/ a my vám dokážeme, že nefunguje. My všichni se přece musíme snažit dát ho do chodu...“

Kvestor Jaromír Pěňčík – „...některé projekty pokládám za projekty snů...“

Prof. Radimír Vrba kontroval: „...ano, já vždy předkládám panu kvestorovi projekty, které ho udiví...“

Děkan Jan M. Honzik: „...k úspěchu některých podnikatelů vedou schopnosti, které my na VUT v Brně nevyučujeme: schopnost tunelování, umění podvodu a rychlé tasení pistolí...“

Výjezdní Kolegium rektora, které už zcela jistě mohou nazvat tradiční, mělo, kromě nesporných výsledků pracovních, také výsledky sportovní. V devadesátiminutové pauze se utkali na tenisovém kurtu pánové rektor Jan Vrbka a děkan Josef Vačkář na jedné straně a Prof. Petr Vavřín a děkan Jaroslav Puchřík na straně druhé. I když zápas musel být za stavu 6:1 a 2:2 v druhém setu

„...ani loňský déšť, ani letošní sluneční paprsky nebyl čas vnímat...“

Rektor VUT v Brně Jan Vrbka na Skalském Dvoře.

přerušen, protože bylo třeba pokračovat v aktuálním programu výjezdního zasedání, pánové se pustili do dalšího jednání značně osvěženi.

Ti, kteří dali přednost lesu, zakopávali o suchohříby. Nebylo možné je nesbírat. Jen prorektor Jiří Kazelle odolával. Jak se později ukázalo, počkal si na praváky. Z lesního mechu vyzvedl hned tři.

Na závěr ocituji ještě předsedu SKAS Jaroslava Švece. Když jsme ze Skalského Dvora odjížděli, pochvaloval si: „Pro mne bylo skvělé, že jsem měl možnost poznat lidi, kteří by mi zůstali jinak vzdálení za onou pomyslnou katedrou. A to by, zvláště u některých, byla škoda.“

SUMMARY:

An extended BUT management board convened at Skalský dvůr from 9th to 10th October. This year, apart from the members of the Rector's Committee, the Skalský dvůr boarding house also welcomed chairmen of the academic senates and secretaries of the faculties, members of the University Computing Centre management, and Professor Tomáš Hruška, chairman of the Information System Board. Professor Emanuel Ondráček and Professor Petr Vavřín had also accepted the invitation. The aim was to check on the completion of the tasks set by the meeting held in Velké Meziříčí in 2000, to review the fulfilment of BUT's and the faculties' long-term missions in all their aspects and to exchange information on topical issues.

Závěry ze zasedání rozšířeného vedení VUT v Brně

A. Účastníci

Členové vedení, zástupci fakult a hosté (viz příloha).

B. Cíl

Posoudit naplňování závěrů z výjezdního zasedání ve Velkém Meziříčí v roce 2000, naplňování dlouhodobých záměrů VUT v Brně a fakult ve všech jejich bodech a vzájemně se informovat o aktuálních problémech.

C. Závěry

1. Bylo konstatováno, že závěry ze zasedání v roce 2000 strategického charakteru zůstávají nosnými pro práci VUT v Brně, fakult a dalších součástí. Aktuální závěry byly bez zásadních problémů naplňovány.

2. Vzhledem k významu profesorských a habilitačních řízení pro úroveň a rozvoj školy posoudit a dopracovat podmínky a scénář pro tato řízení. Teze předložené prorektorem pro tvůrčí činnost jsou východiskem pro přípravu komplexního materiálu, který bude zejména obsahovat:

- vymezení obecných a specifických podmínek pro všechny obory na VUT v Brně,
- podrobné vymezení vzájemných vztahů a odpovědností hodnotící komise, vědecké rady fakulty, vědecké rady školy,
- postup hodnocení činnosti a doporučení hodnotících komisí.

V přípravě tohoto materiálu musí podstatnou roli hrát fakulty s jejich specifickým zaměřením při respektování nároků VUT v Brně.

3. Vedení VUT v Brně i jednotlivých fakult a dalších součástí si uvědomují nezbytnost aktivně se podílet na budování informačního systému školy. V této oblasti došlo k výraznému posunu v přípravě i realizaci informačního systému. V roce 2002 budou vytvořeny základní podmínky pro zapojení studentů a zaměstnanců jako uživatelů IS. Byla vyjádřena odpovědnost prorektora Jančáře za modul „výzkum a vývoj“ a prorektora Duba za modul „student“. Významným organizačním krokem bylo vytvoření:

- funkce systémových integrátorů a jejich obsazení,
- systému cíleného financování rozvoje informačních technologií na fakultách z úrovně VUT v Brně.

4. Podle doporučení Rady pro IS je realizován systém BRUTIS ve formě datového skladu dostupného přes standardní rozhraní, který bude nasazen od roku 2002 do běžného provozu. Stejnou technologií bude realizován modul studijních a ekonomických agend s uvedením do provozu v roce 2003.

5. Byl vysloven souhlas s tezemi předloženými prorektorem pro vzdělávací činnost k využití § 60 novely zákona o vysokých školách na VUT v Brně. Fakulty ve spolupráci s CEVAPO v tomto smyslu zahájí přípravu programů celoživotního vzdělávání od akademického roku 2002/03.

6. Systematicky zvyšovat poměr CŽV k akreditovaným studijním programům, systematizovat a rozvíjet interdisciplinární, nadstavbové a doplňkové vzdělávání ve spolupráci fakult a CEVAPO; zvyšovat uplatňování moderních pedagogických technologií ve výuce. Připravit a rozvíjet program interního vzdělávání zaměstnanců VUT v Brně.

7. Po vyjádření souhlasu Akreditační komise ČR přijímat taková opatření v legislativní, organizační i dislokační oblasti tak, aby v návaznosti na disponibilní zdroje byla zabezpečena plná funkce FIT a FEKT v roce 2002.

8. Fakulty potvrdily naplňování svých dlouhodobých záměrů a naplňování Dlouhodobého záměru VUT v Brně. Bylo konstatováno, že je nutné nadále systematicky vytvářet podmínky pro realizaci záměrů v uvedených termínech a rozsazích. Budou vytvářeny podmínky pro naplnění záměru nejméně 10 % kreditů v cizím světovém jazyce (DZ VUT, kap. 10, odst. 2, písm. c), přičemž přednost bude dávana angličtině.

9. V souvislostech zejména s investiční politikou, se záměrem snižování počtu rozvrhových hodin, vývojem v oblasti výzkumných záměrů a s úvahami o Dlouhodobém záměru VUT v Brně po roce 2005 zahájit v roce 2002 systematické přípravné práce pro strategický rozvoj školy.

10. K oblasti mezifakultního financování

- preferovat mezifakultní výuku, externí výuku minimalizovat a využívat pouze v nezbytných případech,
- nevytvářet nové ústavy a pracoviště na fakultách, existuje-li možnost zajištění příslušné výuky z jiné fakulty,
- dohodnout, resp. konkretizovat pravidla mezifakultního financování do konce listopadu t. r.; přípravu garantuje rektor a bude zpracována za účasti kvestora, tajemníků fakult, příslušných proděkanů a dalších pracovníků určených rektorem.

Ve Skalském Dvoře 10. října 2001

*Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc.
rektor VUT v Brně*

PŘÍLOHA

Jmenný seznam účastníků zasedání ve Skalském Dvoře

Rektorát

1. Prof. RNDr. Ing. Jan VRBKA, DrSc. – rektor
2. Prof. Ing. Jiří KAZELLE, CSc. – statutární zástupce rektora
3. Doc. RNDr. Petr DUB, CSc. – prorektor
4. Prof. RNDr. Josef JANČÁŘ, CSc. – prorektor (9. 10. 2001)
5. Ing. Jaromír PENČÍK – kvestor
6. Doc. Ing. František ZBOŘIL, CSc. – předseda AS
7. Doc. Ing. Eva MÜNSTEROVÁ, CSc. – AS
8. PhDr. Jitka VANÝSKOVÁ – kancléřka
9. Prof. Ing. Petr VAVŘÍN, DrSc. – emeritní rektor (9. 10. 2001)
10. Prof. Ing. Emanuel ONDRÁČEK, CSc. – poradce rektora
11. Ing. Ladislav JANÍČEK, PhD., MBA – ředitel CEVAPO
12. Ing. Vítězslav KŘIVÁNEK – ředitel CVIS (9. 10. 2001)
13. Ing. Martin CHARVÁT – CVIS (9. 10. 2001)
14. Ing. Ludmila KAČEROVSKÁ – EO

Fakulta stavební

15. Doc. Ing. Jaroslav PUCHRÍK, CSc. – děkan
16. Ing. Tibor HOROŠČÁK, CSc. – tajemník
17. Mgr. Václav BOŽEK, CSc. – předseda AS

Fakulta strojního inženýrství

18. Prof. Ing. Josef VAČKÁŘ, CSc. – děkan
19. Ing. Vladimír KOTEK – tajemník
20. RNDr. Jiří SPOUSTA, PhD. – předseda AS

Fakulta elektrotechniky a informatiky

21. Prof. Ing. Jan M. HONZÍK, CSc. – děkan
22. Ing. Miloslav MORDA – tajemník
23. RNDr. Vlasta KRUPKOVÁ, CSc. – předsedkyně AS
24. Prof. Ing. Tomáš HRUŠKA, CSc. – prezentace FIT
25. Prof. Ing. Radimír VRBA, CSc. – prezentace FEKT
26. Ing. Zdeněk BOUŠA – proděkan pro investiční výstavbu

Fakulta architektury

27. Doc. Ing. Josef CHYBÍK, CSc. – děkan
28. Ing. Jan KRNÁČ – tajemník
29. Ing. arch. Jan HRUBÝ, CSc. – předseda AS

Fakulta podnikatelská

30. Doc. Ing. Karel RAIS, CSc., MBA – děkan
31. Ing. Václav MELUZÍN – tajemník
32. Ing. Viktor ONDRÁK – předseda AS (10. 10. 2001)

Fakulta chemická

33. Prof. Ing. Milan DRDÁK, DrSc. – děkan
34. Ing. Renata HERRMANNOVÁ – tajemnice
35. Doc. Ing. Ivan MAŠEK, CSc. – předseda AS

Fakulta výtvarných umění

36. Prof. PhDr. Jan SEDLÁK, CSc. – děkan
37. Jarmila KOUTŇÁKOVÁ – v zastoupení tajemníka
38. Mgr. Rostislav NIEDERLE, PhD. – předseda AS

Prezentace VUT v Brně na veletrhu INVEX

XI. mezinárodní veletrh informačních a komunikačních technologií Mezinárodní veletrh INVEX se uskutečnil ve dnech 15.–19. října 2001 a ukázal racionální posun ke komplexním technologiím. V jeho rámci se prezentovalo i VUT v Brně na stánku Fakulty elektrotechniky a informatiky. Proděkan fakulty Prof. Ing. Radimír Vrba, CSc. Sdělil, že veřejnost byla seznámena s rozdělením na FEI na Fakultu informačních technologií (FIT) a Fakultu elektrotechniky a komunikačních technologií (FEKT).

O prezentaci Prof. Radimír Vrba obecně uvedl: „Už druhým rokem máme stánek na Invexu díky podpoře Fondu rozvoje vysokých škol. Projekt je určen především na propagaci studia, takže na stánku byly prezentovány především výzkumné a vývojové práce pracovníků fakulty i doktorandů a studentů. Byly tam zastoupeny všechny ústavy fakulty, největší pozornost se soustředila na prezentaci robotů a exponátů, které vystavil ústav telekomunikací zaměřený na audio a videotechniku, zpracování zvuku, prezentace virtuálních zesilovačů, hudebních nástrojů. Současně na stánku, u něž se zastavovalo po-

měrně dost mladých lidí, studentů středních škol, byly připraveny informační materiály o nových studijních plánech, které nyní akreditujeme a které by měly být od příštího akademického roku nabízeny na obou nových fakultách.“

V prezentovaných materiálech se návštěvníci mohli seznámit například s katalogem kurzů a školení, které fakulta nabízí ve spolupráci s firmou ABS a Autocont, Ústav radioelektroniky se prezentoval speciální příručkou, ve které nabízí kurzy, služby, výzkumné práce a speciální práce pro průmysl. Byly k dispozici materiály Ústavu fyziky a Ústavu matematiky.

Poměrně vysokému zájmu se těšily elektronické časopisy www.electrorevue.cz (časopis s odbornými články z oboru elektrotechniky a komunikačních technologií, s články vhodnými nejen pro inženýry, ale třeba i pro středoškoláky) a dále časopis prezentující výzkumná díla a vědecké práce s charakterem mezinárodního vědeckého časopisu.

For Summary see page 33.

Transformace FEI VUT v Brně na FEKT po vzniku Fakulty informačních technologií (FIT)

Dne 12. 12. 2000 schválil Akademický senát VUT v Brně záměr zřízení Fakulty informačních technologií (FIT) a významných změn na fakultě Elektroniky a informatiky souvisejících s transformací mateřské fakulty FEI VUT v Brně do moderní Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií (FEKT). Tyto změny budou postupně uskutečňovány v roce 2002, přičemž důležitou počáteční podmínkou je získání souhlasu Akreditační komise s akreditací nových studijních programů a se vznikem FIT.

Plánované transformační kroky

- Fakulta FEI bude přejmenována a transformována v moderní FEKT k datu vzniku FIT, tedy pravděpodobně k datu 1. 1. 2002.
- V akademickém roce 2001/2002 bylo naposledy na FEI přijato a zapsáno přes 1100 studentů do stávajících studijních programů Elektronika a informatika, což je více než o 360

více zapsaných studentů proti loňskému akademickému roku. Tento výrazný nárůst je financován výhradně z vnitřních zdrojů VUT v Brně a respektuje pronikavý nárůst zájmu o elektrotechniku, informační a komunikační technologie. V dalších letech budou dobíhat studijní programy a budou nastupovat studijní programy nové.

- Celkový počet na FEI tak nyní převyšuje 3300 studentů bakalářského, magisterského a doktorského studia ve studijních programech elektroniky a informatiky.
- V roce 2002 bude poprvé probíhat přijímací řízení do nového tříletého pětiborového bakalářského studijního programu Elektrotechnika, elektronika, komunikační a řídicí technika pro akademický rok 2002/2003.
- První studenti do nového dvouletého magisterského osmiborového studijního programu Elektrotechnika, elektronika, komunikační a řídicí technika nastoupí až v akademickém roce 2005/2006.

- První studenti do nového tříletého doktorského osmioborového studijního programu Elektrotechnika, elektronika, komunikační a řídicí technika budou převedeni k datu transformace FEKT.

V dalších letech bude zvyšován počet studentů v uvedených nových moderních třístupňových studijních programech programu Elektrotechnika, elektronika, komunikační a řídicí technika splňujících společenské požadavky v cílovém počtu 2100 až 2200 studentů ročně v bakalářském, 800 až 900 studentů ročně v magisterském a do 290 studentů v doktorském studiu celkem. Plán vedení VUT v Brně zahrnuje cíl dosáhnout do roku 2006/2007 přes 3100 studentů včetně doktorandů na FEKT s dlouhodobě perspektivní kapacitou až 3300 studentů.

Vědecká rada stávající FEI VUT v Brně proto již na svém zasedání v listopadu 2000 projednala a jednomyslně schválila záměr realizovat na FEI VUT v Brně, respektive na budoucí fakultě FEKT studijní programy se společným názvem programu Elektrotechnika, elektronika, komunikační a řídicí technika:

Záměr rozvíjet na FEKT VUT v Brně výuku ve všech třech stupních vysokoškolského studia sleduje zásady EU a Boloňské

deklarace a je rovněž určen ověřenými a již v současné době deklarovanými potřebami a požadavky průmyslové, obchodní, vývojové a výzkumné praxe. Absolventi bakalářského studia jsou průmyslovou praxí žádáni zejména pro obory automatizace, řídicí a měřicí technika, silnoproudá elektrotechnika a elektroenergetika, elektrotechnická výroba a management.

Konkrétní oborová skladba nových studijních programů je podstatnou měrou ovlivněna plánováním vzniku FIT a transformací FEI na FEKT. Důležitou roli zde hrají i současné a budoucí očekávané trendy rozvoje zejména elektronických a komunikačních technologií společně s mnoha oblastmi aplikované informatiky.

Nové studijní programy jsou sestaveny tak, aby odpovídaly doporučením EU a Boloňské deklaraci a byly ekonomické.

V přepočtených stavech je počáteční počet 180 učitelů (197 fyzických učitelů) na budoucí fakultě FEKT ve složení 22 profesorů, 55 docentů, 77 odborných asistentů a 26 asistentů. Cílový stav VŠ učitelů je 196 pracovníků.

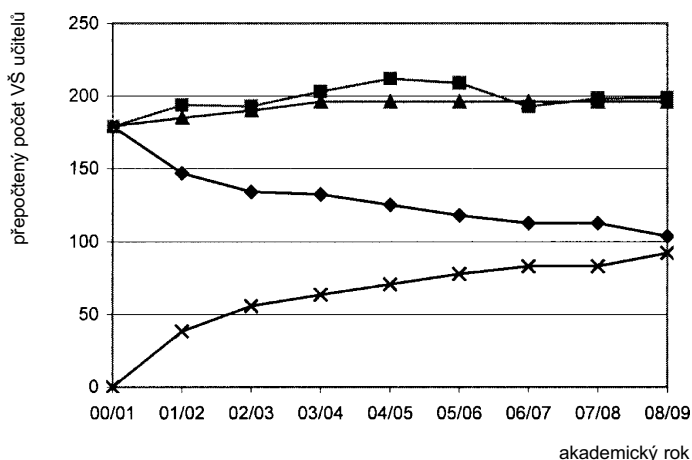
Studijní programy jsou připraveny s možností nabídky mezioborové výuky a částečné i mezifakultní výuky. Mezifakultní výuka se týká zejména spolupráce s FIT, a to především na oborech Teleinformatika, Telekomunikační a informační technika a Kybernetika automatizace a měření. V úvahu přicházejí zejména předměty z oblastí databázových technologií, softwarového inženýrství, počítačové grafiky a internetových technologií. Recipročně bude FEKT poskytovat fakultě FIT výuku v základních a specializovaných předmětech matematika, fyzika, předměty v oboru komunikační technologie, silnoproudá technika, automatizace a jazyky.

Současné odhady FIT předpokládají, že přibližně 27 % výuky na FIT bude poskytováno fakultou FEKT a naopak FIT bude poskytovat své výukové kapacity zejména fakultě FEKT.

V souvislosti s transformací FEI do FEKT bude v návaznosti na dlouhodobé plány stavební komise VUT v Brně uvolněn objekt v ulici Údolní a částečně i objekt v ulici Božetěchově (ten zůstane sídlem FIT) a ústavy budou přestěhovány do rekonstruovaného integrovaného objektu v areálu VUT v Brně Pod Palackého vrchem a částečně do objektu v ulici Technické.

(Připravil proděkan FEI VUT v Brně
Prof. Ing. Radimír Vrba, CSc.)

Vývoj počtu učitelů na FEKT

- ◆ přepočtený počet stávajících VŠ učitelů po odchodech do důchodu
- vypočtený počet přepočtených VŠ učitelů
- ▲ korigovaný plánovaný počet VŠ učitelů
- ✕ přepočtený počet nových VŠ učitelů po odchodech do důchodu

Výjezdní zasedání na Ramzové: práce, hosté, houby

Blížil se konec září a skupinka studentů Fakulty elektrotechniky a informatiky se vydala na lyžařské výcvikové středisko VUT v Brně v Ramzové. Avšak nejeli na výlet, nýbrž na výjezdní zasedání své organizace – Studentské unie FEI VUT v Brně. Proč jsme obětovali poslední týden prázdnin a čeho jsme tím dosáhli? Na to se pokusí odpovědět tento článek.

Naším cílem bylo nejen přebrat důležité události týkající se dění na naší fakultě – vznik nové fakulty a transformace stávající, prezentace na veletrhu Gaudeamus, spanilé jízdy – ale také připravit materiál, podle kterého bychom vysvětlili prvkům důležité pojmy z akademické oblasti a seznámili je s fungováním fakulty, školy a studentských organizací.

Abychom získali více informací, pozvali jsme si několik hostů. Prvním hostem byla předsedkyně Akademického senátu FEI, paní doktorka Krupková. Hlavním tématem byla samozřejmě otázka fungování AS na FEI, ale hlavně na budoucím FITu a FEKTu. Po odjezdu paní doktorky jsme se načas přestali věnovat legislativě, ale svoji pozornost jsme obrátili na ryze pragmatické záležitosti – prodej karet ISIC naší organizací na fakultě a hlavně prezentaci pro prváky. Zejména práce na prezentaci zabrala dost času, ale výsledek stál za to. Konečně jsme získali ucelený materiál, který zaujme a hlavně nám pomůže na nic důležitého nezapomenout. Dalšími hosty byl pan rektor – profesor Jan Vrbka – a paní kancléřka VUT v Brně – doktorka Jitka Vanýšková. Cílem tohoto setkání bylo seznámit se s názory vedení VUT na vznik FITu a transformaci FEI a společně s paní kancléřkou probrat možnosti prezentace VUT v Brně a jednotlivých fakult. Během diskuse došlo i na témata jako elektronická skripta, imatrikulace na jednotlivých fakultách a koleje. Během celého pobytu jsme si dopřávali sbírání hub, které rostly v okolí jako po dešti (skoro celý týden byla mlha, takže to není daleko

Výjezdního zasedání se zúčastnil i rektor VUT v Brně Prof. Jan Vrbka.

od pravdy), ale pro pana rektora náš předseda připravil něco extra – párky na pivo. Samotné párky velmi chutnaly, a když se zapíjely pivem, není se co divit, že byly za chvíli pryč. Během čtvrtka slunce zvítězilo nad mlhou a deštěm, a tak jsme si dovolili malý dopolední výlet na Obří skály. Na zpáteční cestě jsme se zásobili houbami, neboť měla přijet další návštěva – děkan FEI, profesor Jan M. Honzík, se dvěma proděkany – docentem Jurou a profesorem Vrbou.

Snad vám ani nemusím napovídat, co bylo hlavním tématem naší debaty. Pokud jste hádali vznik FITu a transformace FEI, tak získáváte hlavní cenu v naší věštecké soutěži. Kromě této otázky jsme probrali i problém imatrikulací a prezentační materiály naší fakulty.

Po guláši z hub se naši hosté vydali na cestu zpět do Brna a z toho, že i nadále spokojeně chodí po chodbách naší fakulty, plyne, že jsme stačili všechny mochromůrky a lysohlávky včas vyházet. V pátek jsme naše zasedání rozpustili a rozjeli se na všechny strany.

A jak toto zasedání hodnotíme? Myslím, že se vcelku vydařilo a největším úspěchem bylo informování prváků, které se setkalo s kladným ohlasem u našich „nejmenších“, a jistě mu k němu pomohla na Ramzové připravená multimedální prezentace.

(Za SU FEI VUT v Brně Stanislav Chromčák)

Co čekají studenti od letošního roku

Do začátku každého nového roku, ať už kalendářního nebo akademického, vstupuje většina lidí s nejrůznějšími předsevzetími a představami. Ani studenti Vysokého učení technického v Brně nejsou výjimkou. Svoje odpovědi na otázku, co od letošního akademického roku očekávají, jich sice nezaslalo příliš mnoho, přece jen však stojí za uveřejnění. A možná bude stejně zajímavé zeptat se znovu za několik měsíců, zda aspoň některá očekávání byla naplněna...

Standa, FEI, 4. ročník

Od letošního akademického roku očekávám hlavně vznik nové fakulty FIT a vše s tím související – studentská organizace na nové fakultě, volby do AS FIT, kam budu s největší pravděpodobností kandidovat, a tak podobně. Samozřejmě mě také zajímá, jak se popasují přednášející s třináctitýdenním semestrem, který navíc bude kvůli ročníkovým projektům o týden zkrácen. Samozřejmě doufám, že se dozvím něco zajímavého a že se mi podaří úspěšně proplout všemi nástrahami studia.

Zdenek, FEI, 4. ročník

Od letošního akademického roku očekávám POKLIDNÝ vznik FIT a transformaci FEKT.

Byl bych rád, aby studentské organizace FEI, tím myslím Studentský Parlament SU FEI, zůstal zachován a nedělil se na FIT a FEKT. Přál bych si více akcí pro studenty. V minulém roce se mi líbily koncerty v Mahenově divadle. Pro studenty VUT v Brně byl občas i volný lístek nebo sleva. To, že budu studentem VUT v Brně i příští rok, je celkem samozřejmé přání.

Marek Tomesz

Co letošní rok přinese: Nové informace, nové studijní zážitky, nové přátele.

Co letošní rok odnese: Staré informace, staré studijní zážitky, staré přátele.

Co čekám: Co můžeme čekat... Uvidíme.

Obávám se: Ničeho. Na škole se snad není čeho bát. Možná že sem spadne nějaké letadlo. Kdo ví.

Těším se: Na to, na co jsem zvyklý. Pohodu při studiu, zábavu, studium a další.

Anonym

Rád bych, aby letošní školní rok byl o trochu pohodovější a méně náročný, než byl ten minulý kolem Bc. zkoušek.

Další e-maily tvořily jen jednotlivé body, i ty však stojí za pozornost:

- Nový Informační systém VUT v Brně i jednotlivých fakult s více funkcemi pro studenty. Například zápis předmětů přes internet, více informací o jednotlivých kurzech v systému gis.
- Rozšíření pracovní doby studijního oddělení.
- ISIC jako studijní průkaz.

Erasmus přivedl studenty ze zahraničí

Šárka Motalová

Začátkem října se v kavárně budovy rektorátu VUT v Brně sešlo dvacet studentů, kteří se rozhodli nejen nabýt na půdě brněnské techniky další vědomosti, ale současně také poznat jiný kraj a jeho zvyklosti. Většina z nich jsou účastníci vzdělávacího programu Evropské unie Socrates II – Erasmus.

„Socrates nabízí celý soubor aktivit od všeobecného vzdělání až po celoživotní,“ uvedl vedoucí zahraničního oddělení VUT v Brně Ing. Bohumír Svoboda, CSc. „Erasmus je určen univerzitním a dalším formám vysokoškolského vzdělávání. Naše škola spolupracuje s řadou zahraničních univerzit v různých programech, ale v těchto případech se jedná převážně o jednotlivce. K tomu, aby mohly vyjet desítky až stovky studentů, slouží jediný Socrates – Erasmus.“ Jak ukazuje přehled výjezdů studentů v rámci tohoto programu, z původních sedmdesáti studentů, kteří odjeli nabrat zkušenosti na zahraniční fakulty v akademickém roce 1999/2000, jich v loňském roce získalo tuto možnost o čtyřicet více. Také se prodloužila doba jejich působení v zahraničí. Ta se liší zcela individuálně podle potřeby – od tří měsíců až po celý akademický rok. Letos VUT v Brně počítá s výjezdem sto padesáti studentů.

Za tímto číselným nárůstem se skrývají také rostoucí finanční nároky. Zatímco v roce 1999/2000 činil celkový příspěvek na program Socrates – Erasmus při VUT v Brně kolem pěti milionů korun (v průměru 70 tisíc korun na hlavu), letos vzrostl na téměř trojnásobek (necelých 14 milionů korun, tedy v průměru 87 tisíc korun na hlavu). „Předpokládáme, že v průběhu dvou let se počet vyjíždějících studentů zvýší ještě dvojnásobně,“ uvedl dále Ing. Svoboda. „Finanční prostředky poskytuje zhruba z jedné třetiny Evropská unie a zbylé dvě třetiny dotuje ministerstvo školství. V letošním akademickém roce se podíl dofinancování z ministerstva ještě zvýší – bude činit 75–80 procent. Navíc studenti po příjezdu na zahraniční univerzitu získávají status domácího studenta, takže využívají stejně jako oni všech výhod a zařízení bez dalších poplatků, což je druhotná výhoda.“

V rámci Erasmu se uskutečňují i opačné výměny. Do Brna přijeli začátkem října studenti z Itálie, Francie, Portugalska. Z Dánska poprvé do České republiky zavítala z kodaňské univerzity Gry Nielsen. „Do Brna mě pozval docent Jiří Sedlák,“ řekla Gry. Triadvacetiletá studentka se zabývá akustikou a na Stavební fakultě VUT v Brně se věnuje zvukovým možnostem

Foto M. Dvořáková.

nového velkého koncertního sálu, který má být postaven v centru města v ulici Veselé. „Hodně mých kolegů jezdí studovat do Berlína, Londýna, Spojených států, málokdo však do Brna či České republiky vůbec. Na naší univerzitě je přitom mnoho českých studentů, a protože mně připadají kamarádští, byl to další z důvodů, proč jsem si zvolila brněnskou školu,“ upřesnila dále svůj výběr Gry. Právě proto by ve volném čase chtěla poznat naši kulturu, život u nás a také se trochu seznámit s češtinou.

Philip Schumacher, další ze studentů, který přijel začátkem semestru na VUT v Brně, je z Wisconsinu a v Brně stráví na podnikatelské fakultě dva semestry. Ten a jeho pět kolegů již nepatří do programu Socrates – Erasmus. Fakulta podnikatelská má dvoustrannou výměnnou dohodu s tamější univerzitou. Devětadvacetiletý Schumacher navštívil Českou republiku již počtvrté, dosud se vždy jednalo o návštěvy soukromé. „V této oblasti docházelo ke střídání vlád a také ke změnám v ekonomice, což mě zaujalo. Když jsem zjistil, že existuje mezi našimi univerzitami uzavřená smlouva a tím i možnost zde studovat, neváhal jsem. Chci zjistit, jakým způsobem bych mohl vaši ekonomickou situaci pomoci, a také poznat tento region a jeho specifika,“ uvedl na začátku svého pobytu Philip.

V současné době studují na VUT v Brně také studenti ze sousedních států na základě spolupráce zemí střední Evropy v rámci programu Ceepus.

Garry Kasparov se utkal s pětadvaceti soupeři

Mimořádně vzácného hosta přivítalo v neděli 21. října foyer rektorátu VUT v Brně v Antonínské ulici. Právě krásné a důstojné prostředí nedávno rekonstruované budovy se stalo svědkem ojedinělého šachového charitativního turnaje, který zde sehrála světová šachová jednička – Garry Kasparov. Brněnská simultánka bezprostředně navázala na úspěšný pražský šachový turnaj, jejím hlavním cílem však bylo získat peníze pro Nadační fond dětské onkologie Krtek.

Namísto plánovaných třiceti nakonec nastoupil Kasparov „jen“ proti pětadvaceti soupeřům. Kromě významných osobností politického, společenského i sportovního života (např. tenista Tomáš Šmíd, Jan Klaus ml., Igor Němec, Michaela Buregtová a další) mezi nimi nechyběly ani tři děti, které se v současné době nacházejí v péči onkologického oddělení dětské nemocnice v Brně. „Šachy mne naučil hrát tatínek, když mi bylo asi sedm. Napřed jsem prohrával, ale teď už tatku porážím,“ svěřil se před zápasem třináctiletý Jakub Nekvapil. Od doby, co se o turnaji s Kasparovem dozvěděl, usilovně trénoval obdobně jako jeho o dva roky mladší kolega Oktáv Kocián. „Každý den jsem sehrál aspoň čtyři pět zápasů. Ale proti Kasparovovi stejně asi nevyhraji,“ předeslal Oktáv.

Vědoma si velikosti soupeře většina z hráčů považovala za úspěch spíše než zvítězit vydržet do nejdéle. Mnozí z nich sice podle svých slov u šachovnice nezasedli i několik let, alespoň na poslední chvíli si však zkoušeli přehrávat různé slavné šachové partie. Tuto taktiku zvolil třeba veřejný ochránce práv

Simultánky se zúčastnil i veřejný ochránce práv JUDr. Otakar Motejl.

Garry Kasparov při brněnské simultánce, jejímž hlavním cílem bylo získat peníze pro Nadační fond dětské onkologie Krtek.

Otakar Motejl. „Stáhl jsem si z internetu ty hry, kdy nad Kasparovem vyhrál počítač, a chtěl jsem hrát jako on. Ale pak jsem si řekl, že hosta je slušné nechat vyhrát,“ žertoval ombudsman, který uhrál s mistrem šachu bezmála dvacet tahů. První hráči začali vstávat od stolků zhruba po třináctém, čtrnáctém tahu. Ti nejlepší pak vydrželi kolem pětáctýřiceti, osmačtyřiceti tahů.

Nakonec však zhruba po dvou hodinách porazil „překvapivě“ Garry Kasparov všechny své soupeře. „Takové exhibiční utkání není samozřejmě regulérní hra, ale přesto jsem u některých šachovnic musel přemýšlet o něco déle a partie si vychutnal,“ zhodnotil brněnskou simultánku zřejmě nejlepší světový šachista všech dob Garry Kasparov.

Na konto nadace Krtek nakonec putoval rovný milion. „Peníze použijeme na vybudování ubytovacího zařízení hotelového typu pro rodiče našich mimobrněnských pacientů. Ti totiž někdy tráví v Brně dlouhé měsíce kvůli léčbě, na niž děti musí denně docházet do nemocnice, ale přesto nemusí být hospitalizováni. Plánované zařízení jim umožní léčbu, ale zároveň zůstanou s rodinou a neztratí kontakt se svými nejbližšími,“ vysvětlil primář oddělení dětské onkologie a zakladatel nadačního fondu Krtek Jaroslav Štěrba.

(hej), foto M. Dvořáková

For Summary see page 33.

Druhý rok přednášek pro seniory (U3V) na VUT v Brně zahájen

Dne 8. 10. 2001 byl zahájen druhý rok přednášek pro studenty-seniory. Tak jako v prvním roce budou probírány především moderní technologie, komunikační prostředky, ale i bankovníctví a ekonomika. Rada U3V, která sestavuje program, byla rozšířena o zástupce těch fakult VUT v Brně, které v tomto akademickém roce budou přednášky zajišťovat. Rada věnovala velkou pozornost tematické náplni přednášek a doufáme, že posluchači budou spokojeni nejméně tak jako v minulém roce. Počet uchazečů opět převýšil kapacitní možnosti školy. Rovněž zájem o doplňkové kurzy použití počítačů byl (přes zvýšené zápisné) tak velký, že bylo nutno otevřít čtyři paralelní běhy. O výuku informačních technologií je mezi seniory značný zájem i v tak vyspělých zemích jako je Německo, Finsko, Holandsko a další evropské země. Je potěšitelné, že v této oblasti se začínáme (byť pomalu) těmto zemím přibližovat. Na listopa-

dovém celoevropském semináři v německém Ulmu budeme o našich aktivitách referovat a doufáme, že tam získáme další použitelné zkušenosti.

Přeji všem posluchačům-seniorům úspěšné studium a zajímavé přednášky v přátelském a příjemném prostředí.

(Prof. Ing. Petr Vavřín, DrSc.)

SUMMARY:

On 8th October 2002, the second year of lectures was opened for elderly students. Like in the first year, mostly the latest technologies, means of communication, but also banking and economy will be the subjects of the lectures. The Third-Age University Board, which is in charge of setting up the programme, has been extended by representatives from those BUT faculties that will organize this year's lectures.

Už je to tady.....

8. října byl zahájen druhý ročník seniorského vzdělávání na VUT v Brně ve školním roce 2001/2002. Těšili jsme se všichni, kdož absolvovali první ročník.

Paní seniorky a páni senioři, jsme sice o rok starší, ale to, co jsme získali za ten uplynulý rok teoretických a praktických vědomostí v nových oborech moderní techniky – informační a komunikační technologie – o počítačích, internetu a mobilech, nás zase zařadilo do dnešního světa, který nemilosrdně odepisuje ty, kteří nestačí novému dění porozumět. To, co je dnes ve světě techniky pro žáky středních škol samozřejmostí, je pro nás mnohdy podstatně složitější. Jsme rádi, nyní patříme k těm, kteří to svojí snahou, houževnatostí a životním elánem dokázali.

Sešlo se nás v krásném sálu barokní auly rektorátu VUT v Brně ve 2. ročníku U3V jistě více než loni, a kdyby byla kapacita sálu nafukovací, bylo by to ještě o hodně více. Byli jsme zvědaví, co pro nás připravil slovný sbor profesorů VUT v Brně, neboť předcházející ročník byl mimořádně úspěšný především vhodnou volbou témat, která zaujala svou komplexností výběru

v oborech informační techniky, energetiky, ale i architektury a stavebnictví.

Program druhého ročníku, tak jak nám byl předložen, počítá již s určitou vyspělostí posluchačů, a tudíž program přednášek prohlubuje vědomosti ve vyjmenovaných oborech.

Fakulta elektrotechniky připravila zajímavé přednášky na téma „Digitální audiovizuální systémy“. Člověk průměrný nemusí všemu tomu dění mezi Zemí a vesmírem rozumět. Na to jsou odborníci a my laikové a ještě k tomu senioři již z první přednášky víme, že naše analogové televizní přijímače jsou vyvíjeny ze strany přijímaného obrazu a že digitální televize je pro nás jen labutí písní, neboť 15 let, kdy ještě výzkum a vývoj včetně aplikace v praxi v této oblasti potrvá, je pro nás totéž co věčnost.

Fakulta strojního inženýrství nás potěší dalším blokem přednášek z oboru „Dopravní systémy v historii a současnosti“.

Všichni se dostáváme dnes a denně do dopravního chaosu v automobilové, železniční a bohužel i v dodnes nejbezpečnější letecké dopravě. Ten mnohonásobně zrychlený rozvoj v této oblasti za posledních 10 let je opravdu již na hranici propustnosti a únosnosti. Doufáme, že se alespoň teoreticky dozvíme, jaké problémy budou řešeny. Určitě však cestu z Prahy do Brna budeme ještě dlouho absolvovat déle, než to zvládali naši otcové po zaprášených silnicích.

Neméně zajímavé budou jistě přednášky o používání nových materiálů ve všech oborech lidského dění. Vždyť všechny vědní obory mohly učinit za posledních 100 let takový pokrok jen díky novým, odolnějším, pružnějším a pevnějším materiálům. To, co nás seniory ale určitě v tomto oboru materiálového inženýrství zaujme nejvíce, bude ono „Řešení patologie pohybové soustavy lidského těla“ a „Řešení patologie lidského srdce a cév“. Tím chci říci, že nás věk opravňuje k tomu, abychom s velkým zaujetím vyslechli, že náhradou kolenního či kyčelního kloubu budeme zase moci „skákat přes kaluže“ a že infarkt myokardu bude zdolán náhradou nového srdce tak, jako zubní lékaři dokáží zázraky se zubními protézami. Těšíme se na přednášky, které připravuje Fakulta podnikatelská VUT v Brně v oblasti „finančního, podnikatelského a burzovního prostředí“.

Vždyť i naše malé důchodové rezervy lze úspěšnými nebo špatnými spekulacemi na kapitálovém trhu rozmnožit nebo zcela zlikvidovat. Pokud nám bude poskytnut návod na dobré zhodnocení financí, budou příští ročníky U3V nabity posluchači, a to nejen seniorského věku. Fakulta architektury VUT v Brně připravila přednášky na téma „Moderní bydlení, technika prostředí a výstavba bytů v kontextu s aktuálními architektonickými a sociálními problémy v této oblasti“. Určitě zajímavé téma, neboť dnešní rychlý rozvoj podnikatelského prostředí zasáhl i do oblasti bydlení a umožnil výstavbu bytů, domů a sídel ne právě správně urbanisticky a architektonicky začleněných do našich dříve tak obdivovaných a milých vesniček a příměstských oblastí s dříve dominující věžičkou kostela fary a hospůdky a dnes podnikatelských sídel s opevněnými hradbami plotů. Myslím, že v této oblasti zůstali architekti mnoho dlužní a že se snadno a rádi dali do služeb byznysu. Jsme zvědaví, co uslyšíme z úst povolanějších.

Nově se zařadila do programu U3V i Fakulta chemicko-technologická VUT v Brně zajímavými přednáškami „Vztahu chemie a lidského zdraví“. I když tyto přednášky budou probíhat již skoro v letních měsících, určitě budou mít naši plnou pozornost a návštěvnost.

Krátce tedy shrnuto: Rada Univerzity třetího věku složená ze zástupců všech fakult VUT v Brně pod vedením Prof. Ing. Petra Vavřína, DrSc., udělala nám posluchačům zase radost krásným výběrem témat pro 2. ročník. Velmi si toho vážíme a věříme, že po absolvování 4. semestru přednášek a další praktické výuky v počítačových učebnách se budeme zase rozcházet tak jako loni, obohaceni o vědomosti, které nemůžeme nikde získat v takové komplexnosti a v přímém kontaktu s lidmi znalými, kteří představují špičku nejmodernější vědy a techniky ve svých oborech.

Věříme, že na závěr ročníku přijde opět nějaké milé překvapení ve společné akci se seniory Univerzit třetího věku z některé části světa. Příslib v ochotě a snaze pomoci při přípravě zajímavé akce dáváme již nyní.

(Ing. Eva Matoušková
posluchačka U3V VUT v Brně)

Celostátní setkání knihovníků vysokoškolských knihoven

Ve dnech 23. a 24. října 2001 se uskutečnila Celostátní porada vysokoškolských knihoven (CPVŠ), která je organizována Komisí pro vysokoškolské knihovny Rady vysokých škol. Letošním pořadatelem bylo Vysoké učení technické v Brně, záštitu převzal rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc. Celostátní porada VŠ knihoven se konala letos již po osmé. Tato akce má pro svou vždy vysokou úroveň mezi odbornou komunitou své místo, letošní témata byla navíc velmi „žhavá“.

Dvoudenní jednání, které probíhalo v prostorách areálu FEI a FCH Purkyňova 118, zahájil prorektor VUT v Brně Doc. RNDr. Petr Dub, CSc., který je předsedou knihovnické rady VUT v Brně a knihovnám věnuje velkou pozornost a péči.

Hlavním tématem letošní porady byly diskuse zaměřené na budoucnost knihovnických systémů. Ing. Svoboda, ředitel Státní technické knihovny v Praze, seznámil přítomné se stávající situací na trhu knihovnického software vzhledem k potřebám, které jsou vznášeny. Stručně vyjádřil knihovnické dilema formulou 2*2, tj. domácí či zahraniční (rozuměj knihovnický systém) a monolit či skládanka (architektura knihovnického systému). Závěrem prvního jednacího dne se konaly diskuse u kulatého stolu, kdy specialisté z knihoven konfrontovali zástupce nejpožívanějších knihovnických systémů. Vzhledem k tomu, že VUT v Brně stojí před rozhodováním o výběru knihovnického systému další generace, byla debata navýsost zajímavá.

Dalším projednávaným tématem bylo uplatnění Knihovního zákona ve vysokoškolském prostředí (zákon 257/2001 Sb. O knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb). Promluvil o něm náměstek ředitele Národní knihovny PhDr. Vit Richter.

Velmi zajímavým příspěvkem byly komentované statistiky využívání elektronických informačních zdrojů (EIZ), které v minulém roce přibýly do knihoven díky projektům MŠMT. Pro větší efektivitu při využívání tohoto informačního bohatství vyplývá nutnost systémových vazeb mezi nabídkou zdrojů, vyspělostí uživatelského prostředí a technickou úrovní pracovišť. Bylo konstatováno, že VUT v Brně nezaujímá ve statistických tabulkách využívání EIZ příznivé místo.

Nejčastěji skloňovaným slovem letošní porady bylo slovo spolupráce. V programu promluvil Prof. Ondráček a ve svém vystoupení vyslovil knihovníkům podporu. Vedle konferenčního jednání umožnila CPVŠ neformální setkání knihovníků, vý-

měnu zkušeností a názorů. Součástí programu bylo i informování o knihovní síti VUT v Brně, která je založena na existenci areálových knihoven. Účastníci porady měli možnost navštívit prostory knihoven VUT v Brně seznámit se s jejich provozem a zhlédnout výstavku knih nakladatelství VUTIUM.

Vyjádřením spolupráce Ústřední knihovny a Akademického nakladatelství CERM a současně úvod do jejich společných projektů byl slavnostní křest knihy „Kriminalistika“, kterou toto nakladatelství vydalo a na jejímž autorství se podíleli odborníci z VUT v Brně.

Vyvrcholením byla jednání spojená se založením Asociace vysokoškolských knihoven ČR. Aktivita spojená se záměrem založit tuto asociaci jsou přirozeným vyústěním činnosti pracovníků VŠ knihoven. Asociace bude nápomocna při řešení úkolů přesahujících možnosti jednotlivých knihoven. Netýká se však pouze profesních zájmů, bude součástí zájmů vysokých škol. Asociace bude platformou pro jednání s partnery na národní i mezinárodní úrovni, a to při konsorciálních nákupech informačních zdrojů, při jednání o licenční politice apod.

Jako přípravu na letošní CPVŠ lze chápat jednání pracovníků knihoven VUT v Brně na semináři v Kuklíku ve dnech 26. 9. – 27. 9. 2001. Účastníci se seznámili s obecnými požadavky na moderní knihovnické systémy, které pracují v prostředí velkých knihoven, a na možnost jejich přizpůsobení podmínkám knihovnické sítě VUT v Brně. Opět potvrdili, že na VUT v Brně je zapotřebí uplatnit centrální model knihovnické sítě, který by zabezpečil připojení všech knihoven VUT v Brně do jednotného prostředí.

Cílem setkání, konaného poprvé jako výjezdní, bylo získat přehled o současném stavu knihovnických služeb na VUT v Brně, vzájemně se informovat o aktuálních problémech a upevnit profesní pospolitost. Prorektor Dubovi patří dík za podporu této akce, která vnesla do problému lidskou dimenzi.

(Mgr. Nataša Jursová)

SUMMARY:

A nationwide meeting of university libraries initiated by the Committee for University Libraries of the University Board was held on 23rd and 24th October. This year's meeting, which was the eighth in succession, was organized by BUT under the auspices of Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc, Rector of BUT.

Celoživotní vzdělávání a novela zákona o vysokých školách

Během měsíce září provedlo Centrum vzdělávání a poradenství průzkum stavu celoživotního vzdělávání na VUT v Brně, který iniciovalo Ministerstvo školství v souvislosti s přípravou zprávy o stavu celoživotního vzdělávání na veřejných vysokých školách v ČR. Za účelem stanovení a podrobnější konkretizace některých základních ukazatelů o celoživotním vzdělávání (dále jen CŽV) ve vztahu k akreditovaným studijním programům (dále jen ASP) na VUT v Brně Centrum vzdělávání a poradenství výzkum rozšířilo s cílem:

1. analyzovat celkový podíl celoživotního vzdělávání na VUT ve vztahu k akreditovaným studijním programům
2. stanovit rozsah celoživotního vzdělávání poskytovaného na VUT v Brně
  - a) v programech a kurzech CŽV na základě interní akreditace dle § 60 zákona č. 111/1998 Sb.
  - b) v programech a kurzech CŽV na základě akreditace provedené externí organizací (profesní komory, zahraniční univerzity aj.)
  - c) v akreditovaných studijních programech na základě novelty VŠ zákona č. 147/2001 Sb.
3. analyzovat počty studentů v ASP a programech CŽV na VUT v Brně
4. stanovit podíl prezenční, kombinované a distanční formy vzdělávání na VUT v Brně v ASP a programech CŽV
5. analyzovat vnímané silné a slabé stránky CŽV na VUT v Brně

Výsledky průzkumu

Podíl rozsahu vyučovacích hodin celoživotního vzdělávání k vyučovacím hodinám v akreditovaných studijních programech (dále jen ASP) činilo ve školním roce 2000/2001 na VUT v Brně 5,9 % včetně celoživotního vzdělávání poskytovaného nefakultními součástmi. Celkový počet vyučovacích hodin v programech a kurzech CŽV činil ve školním roce 2000/2001 4488 proti 75 750 hodinám v akreditovaných studijních formách. Na interní akreditaci z podílu 5,9 % připadá 4,5 % a na akreditaci poskytnuté externími organizacemi a univerzitami 1,4 %. Ve srovnání s rokem 1998, kdy byl proveden podobný průzkum v souvislosti s řešením interního grantu VUT v Brně, se

Vysokoškolský zákon č. 111/1998 Sb. a novela č. 147/2001 Sb. o celoživotním vzdělávání

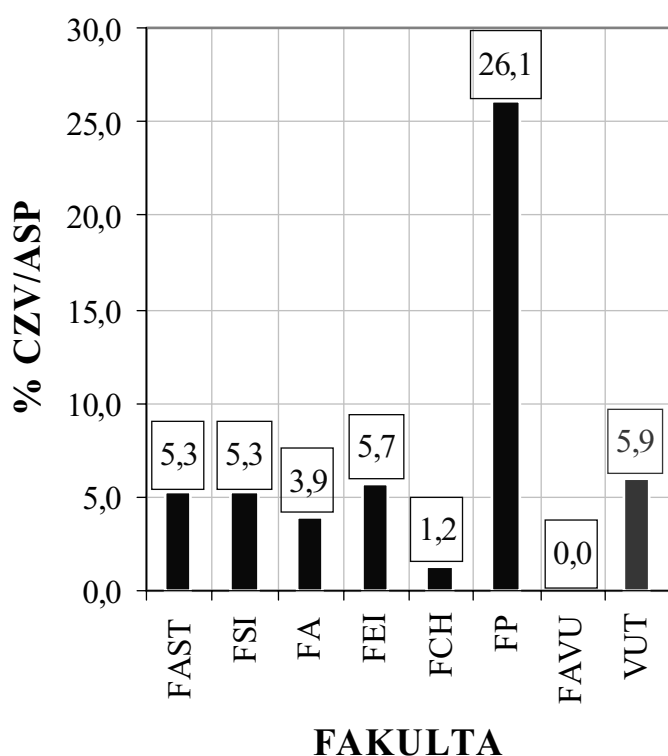
Poskytování celoživotního vzdělávání upravuje zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách, který v § 2 odst. 1 stanoví, že „**vysoká škola uskutečňuje akreditované studijní programy a programy celoživotního vzdělávání**“. Podle § 60 pak „**v rámci své vzdělávací činnosti může vysoká škola poskytovat bezplatně nebo za úplaty programy celoživotního vzdělávání mimo rámec studijních programů, orientované na výkon povolání nebo zájmové**“.

Nově přijatá novela zákona o vysokých školách č. 147/2001 Sb. v čl. 1 odst. 10 pak doplňuje, že „**úspěšným absolventům celoživotního vzdělávání v rámci akreditovaných studijních programů, pokud se stanou studenty podle tohoto zákona (§ 48 až 50), může vysoká škola uznat kredity, které získali v programu celoživotního vzdělávání až do výše 60 % kreditů potřebných k řádnému ukončení studia**“.

Dále zákon stanovuje, že „**blíže podmínky celoživotního vzdělávání stanoví vnitřní předpis**“ příslušné školy, se kterým „**účastníci celoživotního vzdělávání... musí být seznámeni předem**“. „**O absolvování studia v rámci celoživotního vzdělávání vydá vysoká škola jeho účastníkům osvědčení**“.

Podstatnou je rovněž formulace, že „**účastníci celoživotního vzdělávání nejsou studenty**...“ ve smyslu vysokoškolského zákona.

tento podíl zvýšil o 2,8 %. Obrázek (1) ukazuje rozložení poměru hodinové dotace CŽV a ASP podle jednotlivých fakult.

Obrázek (1). Celoživotní vzdělávání na fakultách VUT

Z hlediska počtu účastníků se ve školním roce 2000/2001 zúčastnilo programů celoživotního vzdělávání na 1928 posluchačů, což tvoří 14,9 % v poměru k počtu studentů v akreditovaných studijních formách, který v roce 2000 činil 12 907.

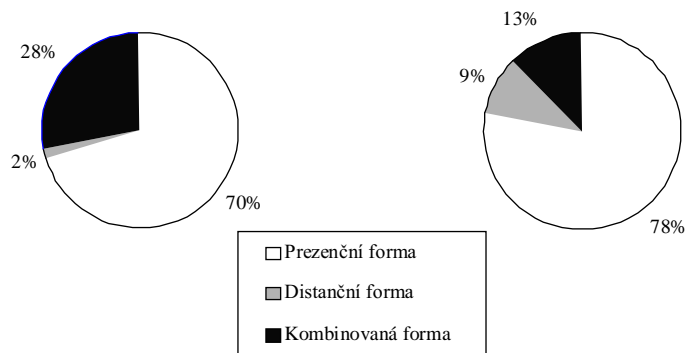
Na VUT v Brně bylo ve školním roce 2000/2001 realizováno celkem 55 programů a kurzů CŽV na základě interní akreditace, z toho 43 krátkodobých v rozsahu do 50 hodin výuky. Zbytek představují dlouhodobější vzdělávací programy od 50 do 400 hodin výuky. Kromě interní akreditace je na VUT v Brně realizováno 13 kurzů a programů CŽV akreditovaných externími organizacemi a zahraničními univerzitami. K nejrozsáhlejší na VUT v Brně patří tříletý program Master of Business Administration v rozsahu 510 hodin výuky ve třech stupních a čtyřletý bakalářský program s 450 hodinami výuky

na Fakultě podnikatelské, oba poskytované v rámci akreditace Nottingham Trent University ve Velké Británii.

Významný podíl na realizaci celoživotního vzdělávání na VUT v Brně mají rovněž nefakultní součásti jako Ústav soudního inženýrství s 870 hodinami výuky a Centrum vzdělávání a poradenství, které se na celkovém počtu vyučovacích hodin CŽV podílí počtem 890 hodin, z nichž zhruba 140 hodin představuje výuka v rámci Univerzity třetího věku. Významným akreditovaným programem CŽV poskytovaným Centrem vzdělávání a poradenství je také doplňkové pedagogické studium akreditované od letošního roku mezinárodní asociací IGIP pro inženýrskou pedagogiku (Internationale Gesellschaft für Ingenieurpädagogik).

Zkušenosti ze zahraničních univerzit rovněž ukazují, že kritický poměr CŽV/ASP, kdy se již ukazuje nutnost určité koordinace a dělby práce při realizaci celoživotního vzdělávání, se pohybuje kolem 8 %. Při tomto poměru se ukazuje jako efektivní vytvoření určité centrální koordinační jednotky ať už na úrovni fakult nebo na úrovni univerzit.

Důležitým zjištěním v rámci výzkumu je rovněž rozsah uplatňování distanční formy vzdělávání v akreditovaných studijních programech, jakož i programech celoživotního vzdělávání. Všeobecně se ukazuje, že tento podíl je velmi malý. V akreditovaných studijních formách se pohybuje okolo 2 % a ve formách celoživotního vzdělávání kolem 13 %, jak ukazuje Obrázek (2).

Obrázek (2a)
Akreditované studijní programy

Obrázek (2b)
Programy celoživotního vzdělávání

Centrum vzdělávání a poradenství v této souvislosti předpokládá výrazné rozvinutí vzdělávací a poradenské činnosti pro podporu uplatňování moderních otevřených a flexibilních pedagogických metod i technologií včetně distančního vzdělávání ve studijních programech a programech celoživotního vzdělávání na VUT v Brně.

Novela zákona o vysokých školách

Provedený průzkum byl mimo jiné zaměřen také na zjištění stavu, resp. příprav k uplatňování novely vysokoškolského zákona č. 147/2001 Sb. Průzkum ukázal, že na fakultách VUT v Brně zatím nejsou žádné programy tohoto typu, avšak v některých případech probíhají intenzivní diskuze i přípravy k aplikaci této novely. V současné době jsou diskutovány zejména 4 základní formy uplatnění novely, které lze charakterizovat jako:

1. nultý ročník
2. mimořádné studium
3. úzké specializace
4. paralelní studia

Jednou z pravděpodobně nejméně problematických aplikací novely je obnovení určité formy tzv. nultých ročníků pro neúspěšné, případně potenciální zájemce o studium. Cílem je umožnit těmto potenciálním studentům absolvovat formou placených kurzů celoživotního vzdělávání jednak

- a) přípravné kurzy ke studiu (matematika, fyzika aj.),
- b) vybrané předměty prvních ročníků řádného studia.

Absolvované předměty pak mohou být následně uznány po přijetí uchazeče do řádného studia. Současně je možné uvažovat o zohlednění studijních výsledků v nultém ročníku při přijímacím řízení jeho absolventů do akreditovaných studijních programů.

Druhou možnou formou aplikace novely je mimořádné studium vybraných předmětů v akreditovaných studijních programech, případně akreditace takového studia pro získání nebo doplnění určité specializace, po jejichž ukončení získá absolvent příslušné osvědčení. V této oblasti nabídne například Cen-

trum vzdělávání a poradenství od letního semestru školního roku 2001/2002 možnost doplňkového pedagogického studia i pro studenty končících ročníků vedoucího k udělení diplomu a titulu Evropského inženýra pedagoga (Ing PaedIGIP) udělovaného asociací IGIP. Avšak stejně tak se může jednat i o doplňkové studium managementu aj.

Třetí formou uplatnění zmiňované novely je akreditace studia velmi úzkých (zejména interdisciplinárních) specializací v posledních ročnících, které mají malý počet studentů a jejichž udržování je proto velmi nákladné. V tomto případě může jít jednak o:

- a) transformaci části studia určitých oborů s malým počtem studentů na placenou formu CŽV,
- b) zavedení zcela nových specializací.

Tímto způsobem lze rozvíjet určité studijní specializace například „na zakázku“ podniků či jako pružnější reakce na aktuální vzdělávací potřeby.

Nejvíce problematickou se zatím jeví čtvrtá varianta aplikace novely formou realizace studií v určitém rozsahu paralelních k akreditovaným studijním programům, případně realizace určité části studia na platformě celoživotního vzdělávání s možností uznat až 60 % získaných kreditů při přechodu do řádného studia. Problematickou se jeví zejména legislativní nevyjasněnost prostupnosti paralelních programů CŽV a akreditovaných studijních forem, jakož i diskutovaná etická otázka „stejných příležitostí“ a „dvojitýho typu“ studentů – platících a neplatících.

Přes celou řadu dosud ještě nevyjasněných otázek uplatňování forem (placeného) celoživotního vzdělávání v akreditovaných studijních programech lze obecně předpokládat, že s uplatněním novely vysokoškolského zákona se podíl celoživotního vzdělávání na VUT v Brně bude zvyšovat.

Z výzkumu dále vyplývá na jedné straně vnímání vysokého kreditu a prestiže, kvalitního odborného zázemí a technologické infrastruktury pro odborné vzdělávání, fungujícího systému zajištění kvality a ekonomické stability jako silné stránky příznivě determinující rozvoj CŽV na VUT v Brně. Na druhé straně jsou jako slabé stránky vnímány přílišná spontánnost a nekoordinovanost nabídky, chybějící koncepce rozvoje CŽV, rozvoj

CŽV postavený spíše na iniciativě jednotlivců než systematickém přístupu, chybějící systematický marketing a analýza vzdělávacích potřeb, nabídka CŽV postavená spíše než na reálných vzdělávacích potřebách na intuici a představách jednotlivců, malá pedagogická připravenost učitelů pro vzdělávání dospělých.

V této souvislosti si Centrum vzdělávání a poradenství jako poslání ve své vnitřní činnosti na VUT v Brně klade především vytvářet komunikační, informační, vzdělávací a koordinační platformu pro systematický rozvoj celoživotního vzdělávání na VUT v Brně, zajišťovat související poradenské, informační a organizační služby pro fakulty a součásti VUT v Brně a přispívat tak svou vlastní činností a ve spolupráci s fakultami ke zhodnocování odborného potenciálu VUT v Brně a systematickému zvyšování rozsahu a konkurenceschopnosti nabídky VUT v Brně v oblasti celoživotního vzdělávání. Centrum chce výrazně přispět svým programem vnitřního vzdělávání mimo jiné také k odbornému a pedagogickému rozvoji učitelů na VUT v Brně a jejich metodické připravenosti pro vzdělávání dospělých.

Evropské statistiky ukazují, že průměrný poměr hodinové dotace programů celoživotního vzdělávání a akreditovaných studijních forem na univerzitách zemí Evropské unie se pohybuje kolem 15 % (1998, ETF). V některých zemích, například ve Finsku, je tento poměr dokonce kolem 30 %. Ukazuje se, že tento ukazatel spolu s ukazatelem poměru počtu studentů v CŽV a ASP by mohly do značné míry představovat základní ukazatele pro strategické řízení rozvoje CŽV také na VUT v Brně. Tento poměr se bezesporu odrazí také v ekonomickém přínosu CŽV, jehož ekonomický potenciál, jak vyplývá z provedeného průzkumu, jenom na základě stávající nabídky CŽV na VUT v Brně činí kolem 18 milionů Kč za rok 2000/2001.

Také nejnovější iniciativa Centra vzdělávání a poradenství vypsát výběrové řízení na kurzy CŽV ve spolupráci s fakultami by měla přispět alespoň malým dílem k rozvoji celoživotního vzdělávání na VUT v Brně, ale i k ekonomickému zhodnocení odborného potenciálu VUT v Brně a zejména k nastavení mechanismu možné spolupráce mezi Centrem a fakultami.

Závěrem lze konstatovat, že univerzity jsou tradičně akceptovány jako nezávislé vzdělávací instituce se stabilním profesionálním zázemím a systémem zajištění kvality, jakož i vysokým odborným kreditem a hodnotou poskytovaného vzdělání a udě-

lovaných diplomů a vysvědčení. České prostředí není v současné době ještě plně připraveno akceptovat podobnou roli od soukromých vzdělávacích institucí. Právě tento aspekt spolu s koncentrací odbornosti dává univerzitám a také VUT v Brně významnou konkurenční výhodu a komerční potenciál. A právě celoživotní vzdělávání představuje spolu s vědou a výzkumem vedle odborného významu spolupráce školy s průmyslem také zajímavou platformu ekonomické činnosti školy.

(Ing. Ladislav Janíček, PhD., MBA
Ředitel Centra vzdělávání a poradenství VUT v Brně)

SUMMARY:

In September, the Education and Consulting Centre (CEVAPO) held an inquiry into the state of lifelong learning at BUT initiated by the Ministry of Education in connection with the preparation of a report on the lifelong learning at Czech public universities. The purpose was to determine and elaborate on some of the basic figures on lifelong learning and its relationship to the accredited study programmes at BUT.

Sdělení na veřejném slyšení Senátu PČR o vysokých školách

Sdělení na veřejném slyšení Senátu PČR o vysokých školách, které přednesl Prof. Jan Bednář z UK v Praze, místopředseda Rady vysokých škol.

Můj referát se bude týkat vzdělávací činnosti a jako červená nit se jím samozřejmě táhne problematika financování. Ale je také v úzkém vztahu ke zvyšování počtu studentů.

Povrchní pohled by mohl vzbuzovat dojem, že ve financování vysokých škol došlo najednou k nečekané tragické havárii. Tragičnost situace jistě nelze popírat, v žádném případě však nejde o nenadálý exces, nýbrž o významný přelomový bod, k němuž vývoj šel jakoby s neúprosnou setrvačností.

Položme si otázku, co ve sféře vzdělávací činnosti vysokých škol dnešní situaci předcházelo? Za posledních cca 10 let se takřka zdvojnásobil počet studentů, přičemž současně alespoň přední z našich vysokých škol dosáhly dlouhé řady mezinárodních a dokonce světových vědeckých úspěchů. To však za situace, kdy nárůst finančních prostředků trvale nepokrýval ani existující inflaci.

Položme si však druhou otázku: Jaký úkol dnes stát a společnost v oblasti vzdělávání před vysoké školy alespoň verbálně staví na příštích přibližně 5 let? Odpověď na základě Bílé knihy a dalších dokumentů opět zní jednoznačně: Dále zvýšit počet studentů tak, aby alespoň polovina nastupující populace mohla dosahovat terciárního, z toho ovšem z velké části vysokoškolského vzdělání. Zdá se však, že se přitom jaksi mlčky předpokládá další trvání stagnace finančních prostředků plynoucí na vysoké školy ze státního rozpočtu.

Za této situace si položíme finální otázku: Jaké jsou teoreticky možné varianty dalšího rozvoje vzdělávací činnosti našeho vysokoškolského školství?

První varianta je pesimistická a spočívá v tom, že finanční prostředky nutné na navýšení rozpočtu prostě nebudou. Zřejmým důsledkem pak bude stagnace vysokého školství, záměr zvýšit podíl vysokoškolsky vzdělané populace se veřejně nebo snad i mlčky odtroubí, počty studentů budou i v absolutním vyjádření spíše klesat. Rovněž negativní důsledky ve vědecké, umělecké i další tvůrčí činnosti vysokých škol jsou evidentní. Důsledky pro společnost jsou myslím rovněž zcela evidentní a není třeba je snad blíže rozebírat.

Druhá varianta předpokládá banální, ale za současné situace téměř pohádkově znějící odpověď, že navýšené finanční prostředky pro vysoké školy se v plném rozsahu podaří nalézt ve

státním rozpočtu. Podle návrhu, kde je vzít, se ovšem tato varianta dělí do řady podvariant, z nichž každá by si vyžádala samostatnou analýzu a zhodnocení z hlediska reálnosti. Dovolil bych si jenom malou poznámku. Předmětná částka je v řádu jednotek miliard korun ročně. Je to částka o dva řády menší, než se u nás v posledních letech věnuje na podpory do oblasti různých odvětví ekonomiky, sanace bank, na různé sociální podpory. Jsem přesvědčen, že kdybychom vzali podpory do odvětví neperspektivních, podpory občanům, které jsou spíše sociálně demotivující, a kdybychom z bankovního sektoru vzali velmi podezřelé sanace, dostali bychom se v relativním podílu daleko výše, než je ona předmětná částka chybějící vysokým školám.

Třetí varianta navýšení prostředků pro vysoké školy představuje rozvinutí některých potenciálních mimorozpočtových zdrojů.

První z těchto zdrojů je z hlediska legislativy již zcela reálný a spočívá v ekonomickém využívání výsledků vědecké, technické a ostatní tvůrčí činnosti vysokých škol, prostě pragmaticky řečeno ve zpeněžování know-how. V tomto směru je jistě nanejvýše žádoucí, aby vysoké školy učinily vše, co je možné pro praktické aplikace svých výsledků, a naučily se vyvíjet příslušné ekonomické aktivity. Existují zde však některé objektivní meze.

Druhým doplňkovým finančním zdrojem by mohlo být často diskutované školné. Je to zajisté velice nepopulární a citlivá záležitost, ale současná situace ve financování vysokých škol ji objektivně posouvá do centra reálných úvah. Kategorickým požadavkem však musí být to, aby se případné zavedení školného v nějakém ohledu nestalo sociálním sítím v přístupu na vysoké školy. Úvahy, jak toto zajistit, probíhají. Myslím, že podrobnosti zase nejsou v časových možnostech tohoto referátu.

Čtvrtá varianta směřování našeho vysokoškolského systému by přes dílčí, velmi pozitivní prvky byla v podstatě částečnou negací dnes oficiálně deklarovaných záměrů vývoje a rozvoje českého školství. Spočívala by v tom, že by se vysoké školy diskontinuálně rozdělily do dvou výrazně odlišných skupin.

Do první by se zařadily ty, které se soustředí na striktně pojatou vědeckou práci a odkloní se od masivnější vzdělávací činnosti a spolehnou se na financování z oblasti vědy. Ve vzdělávací činnosti pak ovšem pro ně bude zajímavý špičkový student

s vědeckou perspektivou. Tímto způsobem by mohlo dojít k žádoucí intenzifikaci a zefektivnění vědeckého výzkumu na vybraných vysokých školách, což je ono zmíněné a jistě podstatné pozitivum.

Druhá skupina by byla zaměřena na praktické profesní vzdělání a obhospodařovala by přiměřeně rozsáhlý objem studentů. Mohla by však být tvrdou izolací od sféry vědy a za předpokládaného trvajících nedostatku finančních prostředků velmi snadno vystavena reálnému nebezpečí rychlé degradace spočívající ve faktické ztrátě vysokoškolského charakteru a přiblížení se stavu nevýrazné nadstavby nad středním školstvím.

Závěrem bych chtěl zdůraznit skutečnost, že jsme zřejmě dospěli k zlomovému bodu, kdy jsou cíle formulovány, jsou tedy představy o možných cestách, ale především na pozadí problémů s financováním je třeba rozhodnout, jak dále, zda nedostat-

kem financí omezit rozvoj vysokoškolské vzdělanosti s trvalými následky pro společnost, jež tak v oblasti vzdělávací politiky zůstane mimo současné trendy vývoje vyspělých zemí světa, nebo odpovídající finanční prostředky nalézt. Předpokládá to i uvážlivě a současně odvážně zbilancovat, jaké jsou opravdové možnosti státního rozpočtu a co je možno přesunout na doplňkové zdroje.

(Redakčně zkráceno)

Prohlášení předsedů akademických senátů brněnských veřejných vysokých škol

My, předsedové akademických senátů brněnských veřejných vysokých škol, vyslovujeme svou podporu prohlášení rektorů našich škol ze dne 16. října 2001.

Ze statistických údajů jednoznačně vyplývá, že v porovnání s vyspělými zeměmi jsou naše veřejné vysoké školy dlouhodobě podfinancované. Konstatujeme, že vláda České republiky nejenže neplní své programové prohlášení, ve kterém slibovala posilování rozpočtové kapitoly školství s cílem dosáhnout do roku 2002 jejího 6 % podílu na HDP, ale přidělované finanční prostředky dokonce nepokrývají ani inflaci, ani náklady na plnění závazků, které vláda pro vysoké školství v rámci mezinárodních ujednání přijala (zvyšování počtu studentů, mobilita členů akademické obce, zvyšování kvality studia).

Proto žádáme vládu České republiky, aby v součinnosti s reprezentacemi veřejných vysokých škol vytvořila dlouho-

době závaznou koncepci financování veřejných vysokých škol, která by současný tíživý stav napravila.

V Brně dne 22. října 2001

Prof. PhDr. Jindřiška Bártová
předsedkyně AS Janáčkovy akademie múzických umění v Brně

Doc. PhDr. Lubomír Kastroň, CSc.
předseda AS Masarykovy univerzity v Brně

Ing. Jiří Pospíšil, CSc.
předseda AS Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně

Doc. Ing. František Zbořil, CSc.
předseda AS Vysokého učení technického v Brně

RNDr. Milan Žemlička, CSc.
předseda AS Veterinární a farmaceutické univerzity Brno

Nové Boulder centrum přiláká nejen horolezce

Začátkem srpna 2001 byla zahájena výstavba haly pro mladé sportovní odvětví horolezení – bouldering. Projekt vznikl z návrhu vedoucí horolezeckého oddílu VERTICAL VSK VUT v Brně Hany Podhorské, získal podporu představitelů Centra sportovních aktivit a byl dotován vedením VUT v Brně. V současnosti se již dokončuje zázemí pro sportovce a se zahájením provozu rychle rostoucího moderního centra se počítá v listopadu 2001. Halu Boulder centra postavila česká firma PILKA KAMENY, zázemí pro sportoviště stavební firma Erding.

Co sportovce v hale čeká? Parametry haly jsou srovnatelné s evropskými standardy: plocha 280 metrů čtverečních, lezitelný obvod 50 metrů, maximální výška 5 metrů. Pestrost lezeckých variant zaručují speciální lezecké chyty různých tvarů a velikostí v počtu 2860 kusů.

Boulderová hala se tak stane ideálním tréninkovým prostředkem pro širokou skupinu zájemců o tento sport, od kondičních horolezců až po profesionální závodníky, specializující se pouze na tuto oblast horolezectví.

Samotný bouldering vznikl ve Francii a ve Spojených státech amerických, kdy na rozdíl od tradičního horolezectví, vyznávajícího zdolávání dlouhých horských stěn, se nadšenci boulderingu zaměřili na zlézání nízkých, ale technicky obtížných cest, na jednotlivé relativně nízké kameny. Často se jednalo pouze o několik přesahů bezpečně nízko nad zemí, v nejvyšší

možné fyzické obtížnosti. Odtud již nebylo daleko k přenesení této specifické formy horolezectví do městských hal, kde zvláště v případě nepříznivého počasí se boulderové haly staly plnohodnotnou náhradou boulderingového lezení v přírodě. V současné době je množství postavených boulderových hal, hlavně v západní Evropě, znakem obrovské popularity tohoto sportu, který je svojí finanční nenáročností lákavý pro velký počet mladých lidí.

Všem, kteří pomohli projekt realizovat, chci touto cestou poděkovat. Již nyní před zahájením provozu lze říci, že se hala těší velkému zájmu studentů. Do výukových hodin se k dnešnímu dni přihlásily více než tři stovky studentů.

Navíc boulderová hala významně rozšiřuje zatím dosti neuspokojivou nabídku pro zájemce o aktivní činnost po celodenním studiu.

Na oslavu otevření se 24. listopadu budou konat exhibiční závody za účasti nejlepších lezců z České republiky všech věkových kategorií, jejichž současné výborné výsledky na mezinárodním poli dávají záruku skvělé podívané.

Boulderová hala je umístěna v areálu kolejí Pod Palackého vrchem za kolejním blokem K3 v blízkosti posilovny Machina. Zájemci se mohou po lezení občerstvit v nedaleké školní menze nebo kolejním klubu Terč. Dopravní spojení je zajištěno autobusem MHD č. 53.

Na Vaši návštěvu se těší

Hana Podhorská,
garant outdoor sportů na VUT CESA v Brně

Foto Zbyněk Zelinka

Práce v interiéru nové boulderové haly.

SUMMARY:

At the beginning of August 2001, the construction of a hall for bouldering, a new type of mountain climbing, was started. Born of a proposal by Ms Hana Podhorská, leader of a VERTICAL VSK VUT mountain climbing team, the project gained the support of people from the Centre of Sporting Activities, and received funding from the BUT management. At present, the technical background for the sportsmen is about to be finished and the opening of the rapidly growing modern centre is planned for November 2001.

Nové učební texty a publikace

FAST

„Efektivnost veřejných investic a jejich měření“. Sborník mezinárodní konference.
2001 – 54 s. – ISBN 80-214-1951-2

FEI

Electronic Devices and Systems EDS 01
Noise and Non-Linearity Testing of Modern Electronics Components – Workshop
2001 – 272 s. – 80-214-1960-1

XIV th Symposium on Physics of Switching Arc
2001 – Volume I a II – 284 s. – ISBN 80-214-1949-0

KOZUMPLÍK, Jiří – KOLÁŘ, Radim – JAN, Jiří
Číslicové zpracování signálů v prostředí MATLAB
2001 – 72 s. – ISBN 80-214-1964-4

CHRASTINOVÁ, Marta – KOLÁŘOVÁ, Edita
Matematika. Příjímací zkoušky na vysoké školy
2001 – 100 s. – ISBN 80-214-1941-5

NOVOTNÝ, Vlastislav
Nízkofrekvenční elektronika
2001 – A4 – 22 s. – ISBN 80-214-1942-3

KOLOUCH, Jaromír
Programovatelné logické obvody
Příklady konstrukcí a poznámky k práci s jazykem VHDL
2001 – 56 s. – ISBN 80-214-1966-0

ČENOHOŘSKÝ, Dušan – NOVÁČEK, Zdeněk
Antény a šíření rádiových vln
2001 – 146 s. – ISBN 80-214-1943-1

FSI

Kontrakce a kompletace projektů (COPR 2001). Sborník.
2001 – 52 s. – ISBN 80-214-1934-2

VUTUM

Uvedení 1. svazku edice Překlady vysokoškolských učebnic

HALLIDAY, David – RESNICK, Robert – WALKER, Jearl
FYZIKA. Vysokoškolská učebnice obecné fyziky.
Vydáno ve spolupráci s nakladatelstvím Prometheus.
2001 – 1254 s. – ISBN 80-214-1868-0 (pevná vazba)
2001 – 1254 s. – ISBN 80-214-1869-9 (brožovaný komplet)
Barevně členěný text doprovází množství barevných fotografií, schémat a grafů.
Cena 1 500 Kč
Pro studenty VUT v Brně s dotační cenou za 1 000 Kč
v prodejně technické literatury, budova FEI, Technická 8,
2. nadzemní podlaží, č. dveří 215

Malé tisky

JAN, Jiří a kolektiv
Chvála varhan
2001 – 70 s., součástí je CD – ISBN 80-214-1858-3

Edice Připojujeme se k Evropské unii s. 1–4

Edici řídí Ing. P. Holec

HRUŠKA, Karel – BRADÍK, Josef
Stanovení nejistot při měření parametrů jakosti
2001 – 113 s. – ISBN 80-214-1656-1

HRUŠKA, Karel
Přehled požadavků na uspořádání technické zprávy a výsledků měření podle mezinárodních normativních předpisů
2001 – 51 s. – ISBN 80-214-1874-5

HRUŠKA, Karel
Řízení a kontrola jakosti v souladu se zákony, předpisy a normami EU a ČR
2001 – 174 s. – ISBN 80-214-1645-9

SVAČINA, Jiří
Elektromagnetická kompatibilita
Principy a metody
2001 – 156 s. – ISBN 80-214-1873-7

Skripta
ČEJKA, Miloslav – MATYÁŠ, Vladislav
Elektronická měřicí technika
2001 – 140 s. – ISBN 80-214-1889-3

KIZLINK, Juraj
Technologie chemických látek I
2001 – 208 s. – ISBN 80-214-1875-3

KOMRSKA, Jiří
Difrakce světla
2001 – nestránkováno – ISBN 80-214-1976-8

ŠEBESTA, Vladimír
Systémy, procesy a signály I
2001 – 92 s. – ISBN 80-214-1925-3

Vědecké spisy Vysokého učení technického v Brně

Edice PhD. Thesis

ISSN 1213-4198
PIŇOS, Petr
Vícekritériální výběr projektů do portfolia
2001 – sv. 76 – 31 s. – ISBN 80-214-1899-0

KAISER, Jozef
Generation and Study of High-Density Metal- and Dielectric- Vapor Plasmas Produces by Ablative Capillary Discharges
2001 – sv. 78 – 22 s. – ISBN 80-214-1904-0

HABÁN, Vladimír
Tlumení tlakových a průtokových pulzací
2001 – sv. 79 – 31 s. – ISBN 80-214-1905-9

RŮŽIČKA, Pavel
Vývoj profilů křidel lehkých letounů pro nízká Reynoldsova čísla s nižší citlivostí na výrobní nepřesnosti
2001 – sv. 85 – 27 s. – ISBN 80-214-1918-0

HNÍZDIL, Jaroslav
Simulace odhozu břemen z letounu s využitím metod CDF
2001 – sv. 87 – 35 s. – ISBN 80-214-1920-2

KRATOCHVÍL, Zdeněk
Automatické vytváření pravidel pro znalostní báze metodami tzv. soft-computing
2001 – sv. 88 – 32 s. – ISBN 80-214-1926-1

BENEŠ, Petr
Analýza dějů na teplosměnném povrchu metodou akustické emise
2001 – sv. 89 – 28 s. – ISBN 80-214-1958-X

CHROMÝ, Ivo
Kompres digitálních obrazových signálů
2001 – sv. 91 – 32 s. – ISBN 80-214-1945-8

PIROŽEK, Petr
Možnosti managementu při akvizici firmy
2001 – sv. 95 – 38 s. – ISBN 80-214-1955-5

PTÁČEK, Petr
Možnosti využití řídicích trenážerů ke znaleckému zkoumání chování řidičů pro účely analýzy silničních nehod
2001 – sv. 96 – 30 s. – ISBN 80-214-1956-3

Edice Habilitační a inaugurační spisy

ISSN 1213-418X
FIEDLER, Jan
Terciární okruhy transmutačního zařízení
2001 – sv. 53 – 18 s. – ISBN 80-214-1911-3

KORÁB, Vojtěch
Determinanty rozvoje malých rodinných firem
2001 – sv. 54 – 44 s. – ISBN 80-214-1912-1

NOVÝ, Alois
Architektura technické civilizace
2001 – sv. 55 – 32 s. – ISBN 80-214-1957-1

REŽŇÁKOVÁ, Mária
Strategické finanční řízení podniku v České republice
2001 – sv. 57 – 31 s. – ISBN 80-214-1963-6

ŠVĚDA, Miroslav
Systémy založené na počítačích
2001 – sv. 58 – 20 s. – ISBN 80-214-1937-7

PELLANT, Karel
Papřkové metody v akustice
2001 – sv. 59 – 24 s. – ISBN 80-214-1939-3

VLČEK, Milan
Soubor vědeckých a inženýrských prací doplněných komentářem
2001 – sv. 60 – 26 s. – ISBN 80-214-1946-6

FAJKOŠ, Antonín
Soubor vědeckých a inženýrských prací doplněných komentářem
2001 – sv. 61 – 22 s. – ISBN 80-214-1947-4

PÍŠKA, Miroslav
Technologie implantace Kirschnerových drátů při zevní skeletární fixaci
2001 – sv. 62 – 20 s. – ISBN 80-214-1948-2

ŠTĚPÁNEK, Petr
Stav a perspektivy navrhování betonových konstrukcí
2001 – sv. 63 – 24 s. – ISBN 80-214-1977-6

Informace

VUT podepsalo Rámcovou dohodu o spolupráci s TU Wien

Diplomové práce, přípravu na doktorské studium, pilotní cesty pro přípravu studentů a další zahrnuje Rámcová dohoda o spolupráci mezi brněnským VUT a Technische Universität Wien. Ve středu 17. října ji na půdě rektorátu VUT v Brně podepsali rektor brněnské techniky Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., a za vídeňskou stranu O. Univ.-Prof. Dipl. Ing. Dr. Peter Skalicky.

„Dohoda vede napříč všemi fakultami a připravuje kontakty v rámci jednotlivých fakult. Je zaměřena na oboustrannou spolupráci v oblasti pedagogické a vědeckovýzkumné,“ uvedl rektor brněnského VUT s tím, že hlavní důraz bude kladen na studenty, jejich diplomové práce a výjezdy na vídeňskou univerzitu, zatímco pedagogy v nejbližší době čeká navazování kontaktů s vídeňskými kolegy a přednáškové návštěvy.

Univerzity se zavázaly, že budou podporovat zejména zapojení do evropských vzdělávacích programů jako je Ceepus, So-

krates/Erasmus a další. Ve vědeckovýzkumné oblasti chtějí univerzity spolupracovat na společných projektech a zapojovat se do společných evropských výzkumných programů. Dohoda, která má platnost pět let, nevynechává ani společenskou a kulturní sféru.

Technische Universität Wien byla slavnostně otevřena v roce 1815. Tehdy tři profesori vyučovali čtyřicet sedm studentů. Od roku 1917 její absolventi získávali titul inženýr, v roce 1949 se jeho název změnil na diplomovaný inženýr. V současné době má vídeňská univerzita 287 profesorů, 716 docentů a asistentů a pracuje ve více než sto ústavech. Univerzita se skládá z pěti fakult: architektury a plánování, fakulty stavební, strojní, fakulty elektrotechniky a informačních technologií, vědy a informatiky.

Český Telecom poskytne granty

Exkluzivní smlouvu na tři roky podepsal 17. října 2001 kvestor VUT v Brně Ing. Jaromír Pěňčík a ředitel prodejního oddělení Českého Telecomu Kamil Čermák.

„Smlouva řeší úspory nákladů rozumným stanovením ceny,“ vysvětlil její obsah Ing. Pěňčík, „navíc Český Telecom vybaví investičním zařízením ústav telekomunikací a také Centrum výpočetních a informačních služeb. Každé tři roky pak Telecom poskytne dva finanční granty, na které budou vypsány interní soutěže v rámci školy,“ dodal kvestor.

Podpisu byli dále přítomni Prof. Kamil Vrba, MSc., PhD., vedoucí Ústavu telekomunikací FEI VUT v Brně a za Centrum výpočetní techniky vedoucí oddělení provozu Ing. Petr Horák. Za Český Telecom se účastnili významného aktu kromě Kamila Čermáka ředitel LAG Jižní Morava, sekce Prodej velkým zákazníkům Ing. Miroslav Franc a obchodní konzultant sekce Prodej velkým zákazníkům Roman Stýblo.

„Smlouva je předmětem obchodního rozhodnutí ve vztahu,

který k VUT v Brně máme,“ uvedl Kamil Čermák. „VUT v Brně je pro nás významný zákazník. Kromě toho ošetřuje oblast technickou a dokonce oblast telekomunikační, což znamená, že do určité míry je také líhní mozků, které bychom v budoucnu rádi viděli pracovat v našich barvách. Tohle všechno vedlo k podpisu smlouvy o telekomunikačních službách, což je standardní záležitost, obohacená o určitou politiku grantů. Ty mají sloužit k rozvoji vzdělání právě v oblasti techniky a hlavně telekomunikace,“ doplnil Čermák.

„V principu tento grant míří na školu, má svou finanční i věcnou část – infrastrukturní a technickou. Zahrnuje tedy potřebné vybavení včetně počítačového a dalších.

Platnost smlouvy je okamžitá a záležitosti se mohou hned rozběhnout,“ upřesnil ještě Čermák.

O dva dny později, v pátek 19. října, se sešli kvestor VUT v Brně a ředitel LAG Jižní Morava Českého Telecomu, aby projednali jednotlivé body smlouvy konkrétně.

Univerzitní nakladatelé v Coimbre a ve Frankfurtu

Možnost srovnání, navázání nových kontaktů i mnoho inspiračních impulsů nabídly zástupcům univerzitních nakladatelství dvě podzimní akce.

1. Setkání evropských univerzitních nakladatelů uspořádala Coimbra Imprensa da Universidade, nakladatelství univerzity v Coimbre, která byla založena již v roce 1290. Jednání proběhlo v šesti sekcích ve dnech 28–29. září 2001 a bylo tematicky omezeno okruhy:

- I. Management univerzitních vydavatelství
- II. Ediční činnost (klasické přístupy, nové formy, např. joint ventures)
- III. Prezentace knižní produkce
- IV. Časopisy
- V. Distribuce a prodej. Možnosti společných obchodních sítí
- VI. Definování cílů a ediční politiky

Téměř sedmdesát účastníků z devatenácti zemí představilo činnost svých nakladatelství nejen formou příspěvku, ale také vystavením ukázkové produkce. K řešení zůstalo mnohé, především možnost pravidelného vzdělávání univerzitních redaktorů, zvláště v nových informačních technologiích, zajištění kvalitního lektorského řízení a uplatnění produkce na mezinárodním trhu. Příští setkání uspořádá University Press v Leuvanu.

2. Ve větším měřítku a spolu s komerčními vydavateli se univerzitní nakladatelé představili na 52. mezinárodním knižním veletrhu ve Frankfurtu ve dnech 10.–15. října. VUT v Brně vystavovalo v rámci expozice Česká republika, připravené Ministerstvem kultury. Ve společné výstavě se sešla nakladatelství Academia, Karolinum a Univerzita Palackého. Uznání kolegů

Stánek nakladatelství VUTIAM na knižním veletrhu ve Frankfurtu.

vzbudil překlad rozsáhlé učebnice Fyzika, které nakladatelství VUT v Brně VUTIAM vydalo ve spolupráci s nakladatelstvím Prometheus a uvedlo na trh v letošním školním roce.

(PhDr. Alena Mizerová, ředitelka nakladatelství VUTIAM)

Terorismus v kontextu mezinárodního práva, to je téma o kterém bude mluvit a diskutovat na přednášce Dr. Max Hilaire – významný odborník v oblasti mezinárodního práva a mezinárodních vztahů. Dr. Max Hilaire z USA působil na řadě univerzit, kde získal mnoho ocenění za svoji vědeckou činnost zaměřenou na zahraniční politiku USA, řešení mezinárodních konfliktů, mezinárodní právo a mezinárodní organizace. Akci pořádá Vysoké učení technické v Brně – Centrum vzdělávání a poradenství a Fakulta sociálních studií Masarykova univerzity v Brně ve spolupráci a pod záštitou Velvyslanectví USA v České republice.

Místo a termín konání: 13. listopadu v 16 hodin v aule Q Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně, Technická 2.

Přednáška bude překládána do českého jazyka.

Studenti, pozor na úředního šimla!

Dnes jsem si uvědomil, že jsem opravdu jen „student“ a úřední šiml má navrch ve všech směrech. Udělal jsem jednu osudovou chybu, neboť se mi zachtělo založit si nové studentské konto. A tak má cesta vedla do nejmenovaného bankovního ústavu, kde takovéto operace běžně provádějí.

Příjemná, leč neúprosná úřednice na mne nabalila všechny požadavky, které jsou zapotřebí ke zdárnému zřízení bankovního účtu. Byl mezi nimi index a potvrzení o studiu. Přišel i dovětek, který mě srazil na kolena: „...a pokud jste student VUT v Brně, tak i průkaz studenta!“

Tak za prvé, potvrzení o studiu musí být výhradně na formuláři příslušného bankovního ústavu. Bohužel nestačí ten, který je k dispozici na našem studijním oddělení, ačkoliv je obsahem téměř totožný. Liší se jen tím, že je zde uvedeno rodné číslo a trvalé bydliště. Tak trochu jsem nepochopil proč? Sám zákon o ochraně osobních údajů totiž nabádá k tomu, abychom neuváděli důležité údaje „na každém rohu“. Ale najednou přijde úřední šiml a je mu to upřímně jedno.

Za druhé, já i vysokoškolský zákon si myslíme, že INDEX je „...doklad, do něhož se zapisují zejména studijní předměty a výsledky kontroly studijní úspěšnosti nebo studijního výkonu“. Průkaz studenta by tudíž měl být, a také je, dokladem o tom, že jsem student VUT v Brně. Bohužel mi připadá, že úřednice kromě data zápisu ještě zjišťují, jakou známku mám z matematiky, snad proto, abych měl potuchy o machinacích na mém budoucím účtu.

A perlička nakonec. Banka potřebuje vidět průkaz studenta VUT v Brně proto, aby zjistila, zdali jsem student denního studia. Jenže to na tomto průkaze nenajdete! Vysvětlení, že průkaz studenta mají právo dostat všichni studenti (např. i kombinovaného studia), již bylo nad mé síly.

Proč jen studenti VUT v Brně a ostatní nemusí? Protože „...VUT je vysoká škola, VOŠ tyto průkazy nemají!“. Z toho soudím, že jsme asi jedinou známou vysokou školou v Brně i celé ČR.

(Honza Mertl)

Summary:

(p. 9)

On Friday 19th October 2001, Prof. Ing. Jan M. Honzík, CSc., Dean of the Faculty of Electrical Engineering and Dr. Róbert Bordás, Director of Flextronics International s.r.o., a Brno-based company, signed a co-operation agreement in the presence of Ing. Rostislav Slavotínek, Deputy Mayor of Brno. The agreement should cover the co-operation that has been going on for several months. „We consider investment in education to be very important even though it has a long return. BUT is a solid partner for us“ said Dr. Bordás. The co-operation area involves courses on printed circuits, technologies of surface assembly of electronic parts and electronic parts as such.

(p. 14)

INVEX, the 9th international information and communications technology trade fair, took place from 15th to 19th October and reflected the rational shift towards comprehensive technologies. At a separate stand, BUT was represented through its Faculty of Electrical Engineering and Computer Science. While all the Faculty departments participated the presentation of robots by the Department of Telecommunications and the video, audio and sound processing exhibits attracted the greatest attention.

(p. 19)

An extraordinarily distinguished visitor was greeted in the foyer of the BUT Rectorate on Sunday 21st October. It was this beautiful and stately ambience of a recently reconstructed building that saw a unique chess tournament held for charitable purposes and attended by this world's chess number one – Gary Kasparov.

(p. 35)

The avenue of plane trees in the garden of the BUT Rectorate in Antonínská street has eventually come out on top of this year's opinion poll to choose the most beautiful Brno tree avenue. Opinions on a total of thirty solitary trees and eleven tree avenues have been gathered. Whereas only the most beautiful tree was elected last year, this time, the people of Brno have also been asked to give their votes to the most beautiful avenue of trees.

Usnesení 60. zasedání České konference rektorů

Česká konference rektorů (ČKR) přijala na svém 60. zasedání následující usnesení:

1. ČKR vzala na vědomí informaci, že podkapitola veřejných vysokých škol v rozpočtu MŠMT na rok 2002 má být navýšena o slíbené 2 mld. Kč.

2. ČKR nadále požaduje, aby byla přijata účinná opatření zajišťující navyšování finančních prostředků na veřejné vysoké školy alespoň o 0,2 % HDP ročně nejméně k úrovni 1,7 % HDP, která je průměrnou hodnotou v zemích OECD. Tyto prostředky veřejné vysoké školy použijí ke svému rozvoji, zvyšování kvality a navyšování počtu přijímaných studentů.

3. ČKR se zabývala posílením vědeckovýzkumné a tvůrčí činnosti na veřejných vysokých školách a konstatuje, že ve struktuře institucí provádějících základní výzkum v ČR jsou veřejné vysoké školy svým podílem na financování z veřejných zdrojů

i počtu pracovníků zastoupeny neproporcionálně malým podílem ve srovnání s vyspělými zeměmi. Východisko z této situace vidí ve vytvoření podmínek pro integraci prostředků a institucí AV ČR a veřejných vysokých škol v rámci jednoho resortu. ČKR podporuje principy otevřené soutěže v získávání prostředků pro vědeckou, výzkumnou a tvůrčí činnost. Touto problematikou se bude ČKR i nadále zabývat.

4. ČKR schválila Statut ČKR (návrh 16. 10. 2001), platný od 1. ledna 2002. Na 61. zasedání ČKR se zařazuje bod „Statut ČKR“ s tím, že budou projednány návrhy jeho znění, které dojdou Kanceláři ČKR do 30. října 2001.

V Brně dne 19. října 2001

Za Českou konferenci rektorů

Prof. Ing. Ivan WILHELM, CSc.,
předseda

Strojařské schody II. ročník

14. listopadu 2001 proběhne ve výškové budově FSI, pod záštitou děkana Prof. Vačkáře, II. ročník Strojařských schodů. V loňském ročníku běželo po schodech do 18. patra výškové budovy A1 celkem 121 běžců a byl ustanoven rekordní čas 1:14:94.

Ve úterý 13. listopadu od 16.00 hod. si mohou studenti, zaměstnanci, příchozí opět vyzkoušet svoji fyzickou zdatnost tímto netradičním způsobem.

Startuje se v kategoriích jednotlivců a 3 a vícečlenných družstev. Nejlepší závodníci obdrží poháry věnované vedením fakulty. Přihlásit se mohou ve vestibulu A1 od 15.00 hodin. Samotný start je pak v 16.00 hodin.

(PaedDr. Jaroslav Bogdálek, ředitel CESA VUT v Brně)

Děkan FCH VUT v Brně

vypisuje soutěž pro studenty VUT v Brně na návrh medaile Fakulty chemické VUT v Brně:

1. cena – 8 000 Kč; 2. cena – 6 000 Kč; 3. cena – 4 000 Kč

Uzávěrka podání návrhu do soutěže je 31. 1. 2002.

Bližší informace podá Doc. Ing. Jaroslav Fiala, CSc., e-mail: fiala@fch.vutbr.cz, tel.: 41 149 361

Platany v zahradě rektorátu získaly titul Nejkrásnější alej

Vítězem letošního ročníku brněnské ankety o nejkrásnější alej se nakonec stalo stromořadí platanů v zahradě rektorátu VUT v Brně v Antonínské ulici. „Až do poslední chvíle si přitom držela prvenství lipová alej ve Vodově ulici se svými 27 hlasy. Nakonec ji ale platany předběhly, protože dostaly celkem 44 hlasů. Alej je sice trošku hůře přístupná než více než sto lip lemujících Vodovou, ale obě působí na člověka úchvatným dojmem, bez ohledu na pořadí,“ shrnula organizátorka ankety o Nejkrásnější strom a stromořadí Natálie Chrastilová z Českého svazu ochránců přírody.

Platanová alej v zahradě Centra VUT v Brně.

Celkem lidé zaslali do ankety návrhy na třiatřicet stromů a jedenáct stromořadí. Zatímco vloni při prvním ročníku této ankety volili Brňané jen nejkrásnější strom, letos poprvé byla vyhlášena i kategorie nejkrásnější stromořadí, která měla upozornit na význam ještě zachovaných celistvých stromořadí v Brně, jenž jsou právě velmi často plošně kácena zejména kvůli rekonstrukcím podzemních sítí či rozšiřování vozovek.

Z jedenácti návrhů alejí navrhla odborná porota čtyři do užšího výběru, v němž definitivního vítěze určila svým hlasováním brněnská veřejnost. Za platany z rektorátní zahrady a lipami se umístilo ještě stromořadí lip na Bosonožském náměstí, které oslovilo jedenáct hlasujících, a alej jerlinů na Baštách, která získala šest hlasů.

(hej) , foto M. Dvořáková

For Summary see page 33.

